

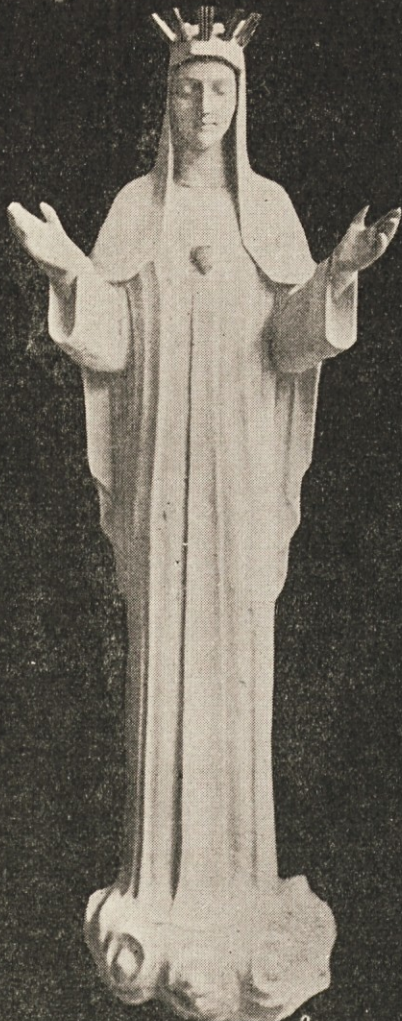

Podoba Brezjanske Marije, kot jo je napravil mladi slikar Koritnik in smo jo Slovenci v Argentini ustoličili v naši slovenski cerkvi ter v narodnem svetišču v Lujanu. Naj bi ta podoba krasila tudi vsako slovensko hišo!

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETNIK XVI LA VIDA ESPIRITUAL AVGUST 1949

BREZMADEŽNO SRCE

Šele petič bomo 22. avgusta v vsej Cerkvi obhajali praznik **Marijinega brezmadežnega Srca**. Ob tej priliki bomo v Argentini bivajoči Slovenci obnovili našo posvetitev Brezmadežnemu Srcu, družine v posebni devetdnevni po domovih, vsa skupnost pa v veliki slovesnosti, ki bo 21. avgusta v cerkvi Brezmadežne Marije od čudodelne svetinje v Buenos Airesu.

Slovenci smo bili v vsej svoji zgodovini kot nebojljena sirota. Tujci so nas tlačili in uničevali skozi stoletja do teh dni. Gruden opisuje v Zgodovini slovenskega naroda, da so bili v turških bojih slovenski bajtarji in kmetje popolnoma samim sebi prepuščeni. Popolnoma sami smo ostali v borbi z brezbožnim komunizmom. **A Marija je bila vedno z nami.** Iz davnine izvirajo slovenske narod-

ne pesmi, polne zaupanja do Marije. Upajva, da bova še kdaj še z večjim zaupanjem obiskala po vsej slovenski zemlji posejane Marijine cerkve, ki jih je v hudih dneh gradila svoji Materi hvaležna ljubezen in zaupanje vernih Slovencev. "Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji." Za to je molil, delal, garal in se trudil Marijin škof Jeglič. Marija Pomagaj se je z nami udeležila evharističnega kongresa. Prav pred dnevi najhujših nevarnosti je škof Rožman v ljubljanski škofiji uvedel praznik Srednice vseh milosti. Srednici vseh milosti je posebej posvetil ljubljansko bogoslovno semenišče. Med prvimi se je v dneh najtrše preizkušnje slovenski narod po dolgi pripravi posvetil Marijinemu brezmadežnemu Srcu. V Thurnu pri Lienzu pred fatimsko Materjo božjo je škof Rožman 13. maja 1945 napravil slovesno zaobljubo, da bomo v Zgornji šiški zgradili cerkev v čast brezmadežnemu Marijinemu Srcu, ki naj bi bilo središče pobožnosti peterih prvih sobot v mesecu. Njegov pomožni škof Vovk je stavil v svoj škofovski grb Marijino brezmadežno Srce. Praznika Marijinega brez. Srca so se doma z vsem zaupanjem oprijeli. Mariborski pomožni škof Držečnik si je izbral za svoje škofovsko geslo: "Bog z vami in Njegova Mati". Prve sobote smo obhajali; bolj zaupno in vsak dan smo molili rožni venec; Marija Pomagaj je šla z nami v taboriščne kapelice; Njo smo spremili v Lujan; Njene oči nas zro s stene naših skromnih stanovanj; skoraj iz vsakega pisma od doma veje zaupanje do Marije Pomagaj. Mnogo premalo se zavedamo, v koliki nevarnosti za obstanek, pravost in vero je slovenski narod. **Posvečujmo in izročajmo zato pogosto in ponovno sebe in svoj narod s poglobljenim zaupanjem Marijinemu brezmadežnemu Srcu.**

Posvečujva se brez. Marijinemu Srcu iz hvaležnosti. Ponekod celo obhajajo praznik Matere božje pod naslovom: **Pribežališče grešnikov.** V lavretanskih litanijah Jo kličemo na pomoč. Če si morda duhovnik, si sam že neštetokrat doživel, kako ti je ta ali oni zastarani grešnik priznal: "Marija me je pripeljala k spovedi". Kolikokrat si začutil Marijin vpliv ob smrtni postelji bolnika, ki skraja ni hotel sprave z Bogom. Posebno tolažljivo je, ko nas Cerkev sama uči, da je **Marija v nebesih priprošnjica za naše grehe.** Na bedenji dan pred Mar. vnebovzetjem v prošnji nad darovi molimo: "Naj priporoči, Gospod, naše darove pri tvoji dobrotljivosti molitev božje Porodnice, katero si zato vzela s tega sveta, da bi pri tebi zaupno posredovala za naše grehe." Na praznik vnebovzetja pa v prošnji molimo: "Odpusti, pro-

simo, Gospod, grehe svojim služabnikom, da nas, ki ti ne moremo biti pogodu s svojimi deli, reši priprošnja Matere tvojega Sina." Doma sem v miznici dolgo hranil pismo škofa Gnidovca, ki je posebno goreče častil brezmadežno Marijino Srce, pismo, v katero je zapisal tisočkrat izpričani stavek: "Marijin otrok se ne bo pogubil." Posvetiva se zato Marijinemu brezmadežnemu Srcu kot uboga grešnika.

Kako se je treba posvetiti?

Dostikrat posvetitev vzamemo premalo globoko in zares. Mislimo, da je to le trenutno obliko in zaupna prošnja za pomoč v stiski. Tudi to je nekaž, a je le malo in še zdaleka ne vse.

Doma so včasih prinesli dragocene prstane in stare cekine za mašni kelih. Zlatar je zlato pretopil in iz njega napravil dragoceno kupo. Škof je ta nov kelih vzela iz svetne rabe in ga s posebno molitvijo posvetil samo za božjo službo. Ob tej priliki si vsaj malo pomagajmo. Tudi mi smo se že ob prejemu zakramenta sv. krsta iztrgali iz objema hudiču, svetu, strastem, grehu. Takrat smo doživeli prvo posvečenje. Postali smo živi in sveti udje Kristusovega skrivnostnega telesa, Marijini otroci, otroci božji, svetišče božje, tempelj Svetega Duha. Posvečeni smo bili Bogu, da bi res samo njemu služili. Marija je ob slovesni uri v Nazaretu izrekla: "Glej, dekla sem Gospodova (Lk 1, 38). To je bila misel in volja Njenega življenja. Odrašenik je takoj ob svojem učlovečenju, kot trdi apostol Pavel, molil: "Glej, prihajam, da izvršim, o Bog, tvojo voljo" (Hebr 10, 7); to voljo božjo je dosledno vse življenje vsak trenutek izvrševal. Tako bi morali mi dosledno vršiti voljo božjo in Bogu služiti po Jezusovem in Marijinem zgledu. Posvetiti se zares Marijinemu brezmadežnemu Srcu se pravi: iz najgloblje vdanosti, zaupanja in ljubezni žrtvovati brezmadežnemu Marijinemu Srcu svoje srce, to je svojo globoko resno voljo, da hočemo vedno in povsod živeti iz vere, živeti iz Kristusa, živeti iz Boga, v Bogu, držati za vsako ceno krstno obljubo, služiti Bogu in vršiti njegovo voljo. Mariji se prav zato posebej posvetim, da bi z Njeno materinsko pomočjo mogel dosledno vršiti božjo voljo.

Kaj še obenem posvetim Mariji?

Marijinemu brezmadežnemu Srcu posvetim obenem sploh popolnoma sam sebe: telo in vse njegove zmožnosti, dušo in njene zmožnosti, vse trenutke svojega življenja, svoj dom in svoje begunstvo; zlasti pa vse zadeve svojega nadnaravnega življenja: silno prošnjo za spreobrnjenje od smrtnega greha,

težke borbe s trojnim sovražnikom, hudičem, svetom, lastnim poželenjem, vso skrb za svetost, svojo srečno smrt in zveličanje.

Kaj izvira iz tega resnega posvečenja?

Iz pravega posvečenja izvira iskreno češčenje Matere božje, hvaležnost do Marije, iskreno zadoščevanje Njenemu brezmadežnemu Srcu, popolno zaupanje do Marije.

Kaj posebno priporočajmo?

Vsak ima svojo popolno osebno pobožnost do Marije. Smemo pa vsem priporočati, naj s kakim kratkim zdihljajem dnevno obnavljajo posvetitev, n. pr. "Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje", ali: "Ves sem Tvoj in vse moje je Tvoje"; ali pa: "Vse po Mariji, z Marijo, v Mariji, za Marijo". Za stanovsko čistost, glede katere smo v teh krajih v posebni nevarnosti, dnevno zjutraj in zvečer molimo Zdravamarijo in "O Gospa moja...", trikrat na dan opravljajmo angelsko češčenje; če drugače ne gre, zmolimo na potu na delo rožni venec; če je mogoče, opravimo pogosto litanije Matere božje; stalno nosimo na vratu čudodelno svetinjo Brezmadežne, držimo se, čeprav je treba velikih žrtev, prvih peterih sobot v mesecu; doma naj kraljuje na stanovanju podoba Marije Pomagaj! Pogosto molimo: "Spomni se!"

Kaj še posebej storimo kot Slovenci in Slovani?

Ne pozabimo na obljubo, da bomo v Zgornji šiški zgradili narodno zaobljubljeno cerkev v čast Marijinemu brez. Srcu, ako je božja volja, da se kdaj vrnemo. Najlepše temelje za to cerkev polagamo, če svoje dnevno stanovsko trpljenje, domotožje in hude begunske skrbi žrtvujemo brez. Marijinemu Srcu v zadoščenje za svoje in grehe naroda.

Pred desetimi leti so na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani sestavili posebno resolucijo, da bi proglasili Marijo Pomagaj za Kraljico slovenskega naroda in prosili sveto stolico za poseben praznik Marije Pomagaj Kraljice slovenskega naroda. Slovenski cerkveni dostojanstvenik je sodil, da bi kazalo Marijo proglasiti za Mater slovenskega naroda. Molimo, da bi se moglo oboje zgoditi!

Na slovanskem vzhodu so že iz davnine posebno častili Marijo. Sedaj ječi res ves slovanski svet pod brezbožnim komunizmom. Marija je Srednica vseh milosti. Rotimo Njeno brezmadežno Srce, naj bi skoraj zasijal po Njeni priprošnji dan zmage nad vsem brezbožtvom, saj je obljubila: "Končno bo le zmagalo moje brezmadežno Srce." — Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje.

DR. ŽAKELJ FILIP

SVETA CECILIJA

Tisto jutro se je Via Apia raztegnila pred menoj kot dolg, posrebrjen trak, ki mu ne vidiš konca. Prvi žarki vzhajajočega sonca, ki so se odbijali od zamolke rdeče opeke starega rimskega obzidja, so se kot mavrica pripenjali na tisočletne kamene klade legionske ceste. S spoštovanjem, ki ga beseda ne zna izraziti in ga je treba samo doživeti, sem se nameril iz mesta. Tod utihne sleherni zvok, hrum se izgublja, zdi se, kot da se je nebo povestilo prav na zemljo in jo čez in čez prekrilo s svojo blesketajočo se sinjino. Nič več ne veš, kje zaprav si, samo hodiš in hodiš in verjameš, da si v drugem svetu. Sedanjost se umika preteklosti, kot se tema umika luči. Živiš v starem Rimu in dihaš z njim, prav kot so dihali ljudje pred skoraj dva tisoč leti. To je Via Apia, edinstvena na svetu, duhu silnejša in mogočnejša kot sijajne razbitine poganskega Fora.

Še danes ne vem, kdaj sem se znašel pri Svetem Kalistu — v mraku blagoslovljenega podzemlja. Stopnice vodijo na globoko, luč se izgublja, črna tema, ki za trenutek dahne v človeka, vsa ovita v mistični hlad še vedno živih grobov, se nenadoma sprevije v togo modrino, narahlo nadahnjeno z rdečimi prameni. Oči strmé, strmé... To je več od naj-

pestrejšje pravljice, je privid skrivnih globin nadsveta, ki je večni, ki ga cesarji in kralji ne zmorejo, ki živi in utriplje, kot še vedno živi in utriplje mučeniška kri, ki je pred tisočletjem in več našla tam svojo sveto posodo, iz katere je izšla...

Strežnik sem pokleknil ob tihi, srebrno beli marmor umorjene Device Cecilije. Duhovnik nad njenim grobom je daroval Najsvetejšo Daritev v počastitev krvave daritve rimske plemkinje. In v čudežu na podzemni oltar prihajajočega Boga se je beli kamen zganil. Tople kaplje žive krvi so počasi polzele iz presekanega vratu. Devica se je dvignila in od sija dimečih se sveč obsijana vsa — vstala... In tedaj sem videl vse, kako se je zgodilo...

— — —

Jutro je. Od onstran albanskih vrhov prihaja dan. Kot svetli sel, ki prinaša veselje življenja, se je prikradel v prostorni, obokani atrium sijajne palače na Aventinu. Iz senice mrzlih stebrišč se iztrga v belo ovita postava. Bliža se zastoru, ki loči pokoj spečega doma od prebujajočega se hrumenja rimskega Fora. Počasi iztegne rokó. Tenčica, ki ji je zakrivala obraz, zdrkne na ramena. V žaru sončne luči stoji, tako da gleda na Rim, na

svoje temno, grešno mesto — MLADENKA CECILIJA. Pogled ji plava na zlateče se palače, zdrkne čez Kapitol na Forum, objame Palatin, preskoči plameneči Koloseum in se dviga: v dalji kipé v nebo Albanske goré, rožna sinjina nad njimi drhti v upadajoči jutranji megli, ki jo z zlatimi nitmi kot najrahljše vezene tke mlado sonce. Cecilija poljublja sonce, njen duh pa se dviga vse višje: Bog je, ki živi tam zgoraj, neviden sicer, pa vendar prisoten v tem trenutku mladenki kot še nikoli. Zdrkne na kolena in se prekriža: začela je svoj dan, dan, ki bo iz rimske plemkinje storil plemkinjo najvišje Božje Ljubezni. Iz globine tihega atrija pa prihaja odmev molitve. Zbor Cecilijine notranje vere, deklitstva, srčnosti, zdravja in življenja v Bogu odgovarja njenim mislim. Mladenko začara slika milijonskega mesta. Ljubi to svojo rodno zemljo, čuti jo v svojem srcu, vse njeno bistvo je zrastle iz nje. In vendar gleda na Rim z žalostjo, saj ji misel, ki jo govori zbor njene notranjosti, nenehoma šepeče o temnem, grešnem mestu. Dekle gleda: čuti, dojemata, ljubi, hrepeni in joče. Joče nad milijoni duš, ki se izgublajo, ki hite v pogubljenje. Duše, duše... to je njen Rim. To je Rim, ki ga ljubi, za katerega bi dala vse... Vidi ogabne gostije poživiljenih ljudi, ki jih je obsedlo Zlo, gleda palače, ki se zlaté v žarkih vzhajajočega sonca, ki zapirajo duše v temine, ki so tople in sijajne na zunaj, a mrzle in temne na znotraj... Sluti mučence, svoje krščanske brate in sestre, ki so dali kri za vstajenje grešnega mesta, katerih ostanki počivajo pod zemljo, teptano od divjih in upornih množic, ki molijo — Zlato! Ves krščanski svet starega Rima je v teh trenutkih ob nji in ji kliče: "Cecilija, reši Rim, reši duše..." Ah, rešiti Rim, rešiti duše! Kako bi to zmogla njena slabotna roka, njen šibki glas, ki ga bo preglušila množica na foru? Obrača se k Bogu: Gospod, ki vse ve in vidi tudi njeno stisko in njeno globoko ljubezen, naj ga reši; in če je njo, devfco, izbral za orodje svojih načrtov, pripravljena je! Odpira se nebo in Angel božji oznanja Devici Ceciliji božje naročilo: "Posveti se Njemu in le On sam naj bo Tvoj ženin... kajti naroča ti, da rešiš Rim...". Cecilija razume Gospodovo naročilo, z globoko predanostjo sprejema Angelovo oznanjenje: svoje devišvo posveča Bogu, saj ve, da je rešitev Rima in sveta za vse čase le v čistosti in žrtvi! Ona, nedolžna mladenka, polna življenja, prebujajoče se moči in zdravja, se uklanja božji volji. Ne upira se; zaveda se svoje od zgoraj ji odločene naloge — sprejme jo z veseljem, s predanostjo in ljubeznijo. Njeno notranjo zmago slavi vsa Zmagoslav-

na in Vojskujoča se Cerkev: kot rožni cvet se zgrnejo ob nji zbori Bogu posvečenih mladih duš in slavé čudovito tajno božjo, lilijsko skrivnost, božji utrip nedolžnega življenja, skrivnost Milosti, ki posveča telo Bogu, da postane za Najvišjega najvišje Svetišče — svetišče Ljubezni. V žaru svoje zmage in božanskega čudeža, ki se je zgodil v nji, poje Cecilija svoj življenjski Magnificat. Hoče luči, tisočerih luči za prihod ženina Kristusa.

Vstala je mati. Ljubi Cecilijo. Strmi nad kipečo lepoto svoje hčere. Vse sanje starodavne poganske rodbine Cecilijev utripljejo zdaj v tem dekletu. In ji sporoča oznanilo — oznanilo poganskega Rima: "Rim mora živeti, večno živeti v svojih otrokih... Ohrani ga s svetim materinstvom, staro postavo dedov in pradedov: izbrala sva ti z očetom Valerijana — poročila se boš z njim..." In skrivnost Velikega Kralja? Cecilija je že dala svojo besedo nebeskemu ženinu, nobena človeška ljubezen nima več prostora v njenem srcu. Le s to zvezo more rešiti Rim!...

Njen duh gori v žgoči stiski. Kako naj se upre očetovi in materini volji? A kako naj ne izpolni prisege, ki jo je dala Bogu? Zmaguje vera: Bog, ki hoče to vzvišeno žrtev od nje, je ne more zapustiti. Pošlje naj ji angela, ki jo bo čuval. In vendar je žalostno njeno srce: človek omahuje pod pezo neslutene bremena dvojne dolžnosti, ki ji ne ve rešitve. Kdo bo zmagal: stari ali novi Rim? Mrtvi, kamniti Iupiter, ali križani Kristus?

Molitev je, ki rešuje. Molitev, ki izprosi pomoč božjo. Duše molijo za Cecilijo in Cecilija molí z dušami. In Bog ni neusmiljen, vsemogočen je v svoji neskončni milosti: Valerijan, Cecilijin mož, obstane pred duhovno lepoto svoje žene: ne dotakne se je; verjame njenim besedam, da jo čuva Angel Gospodov. Tudi on želi videti Angela, on in njegov brat Tiburcij. Cecilijina žrtev zmaguje: Bog pošlje luč razsvetljenja na mladega moža, krstna voda izmije stari človeški greh njemu in bratu. Valerijanov dom, kjer v deviški čistosti kot s sestro živi s svojo ženo Cecilijo in bratom Tiburcijem, je zdaj dom krščanskega usmiljenja in ljubezni. A božji načrti se morajo izpolniti od kralja! Safansko preganjanje ubije Valerijana in Tiburcija: vdova Cecilija daruje Bogu prvi krvavi žrtvi svoje mladosti. Kaj ji še ostane? Nič razen Boga, ki ji je več kot vse. Vso svojo človeško ljubezen prenese na ubožce. Ne dela razlike med kristjanom in poganom: odpira bogate skrinje, nasipa v bedne dlani zlato, da bodo z njim kupile kruha. Svoj dom daruje Cerkvi, da se bo v njem darovala večna Daritev za duše velikega mesta, ki se pogubljaajo...

A Bog hoče nedolžno, živo, toplo Cecilijino

Bohinj — Sveti Duh

kri, da bo izmila tisočletni greh poganske zmotje starodavnemu Rimu, da bo mesto res večno. Bog ne izbira grešnikov za svoje najvišje načrte, poslužuje se pravičnih, da se po njih zgledu grešniki vračajo k Njemu. Tudi na Cecilijo je prišla vrsta. Z božjim mirom, ki ga izžareva njena duša, odgovarja sodniku. Do konca hoče ostati zvesta svojemu Kristusu. In ne ve zaslepljeni poganski sodnik, da bo prav s smrtno obsodbo, ki jo izreka nad nedolžno mladenko, odprl najvišji vir Milosti "urbi et orbi" — mestu Rimu in vsemu svetu! Cecilija pa poje: ne več Magnificat življenja, zdaj poje vse višje in mogočnejšo pesem — Magnificat prelite krvi! Ve, da se izpolnjuje božja obljuba: Rim vstaja od smrti, Rimu prihaja rešenje, kri mučencev je seme novih kristjanov. V angelskem naročju se preseli k Bogu. Njena žrtev je tedaj dopolnjena, njeno mučeništvo poveličano: Kapitol se ruši, nad Vatikanskim gričem pa vstaja v veličastnem siju Petrove bazilike Križ Večnega Kristusovega Rima...

In mladenke vsega krščanskega sveta se sklepajo v živi krog ob kipu svoje vzornice — Svete Cecilije, ki z očmi v nebo uprtimi in s telesom oprtim na angelove roke stoji v oltarju, še vedno živa, in poje Kristusu, svojemu ženinu najčistejši spev: ČISTOSTI —

LJUBEZNI DO BLIŽNJEGA in MUČENIŠKE ŽRTVE!

Pravljica, sanje, privid? Nikar, ljudje božji! Nikoli nisem bolj verjel v resničnost Cecilijine žrtve za rešitev Rima in sveta, ko v tistih bežnih trenutkih na njenem grobu v Kalistovih katakombah. Kar pa sem videl, ni pravljica, ne sanje, ne privid. Ne mislite, da sem izbranec, ki mu je bilo dano več kot drugim. Kar sem videl, boste tudi vi videli. Saj ni bilo drugega kot podoba veličastne zborovske igre Josefa Boona "SVETA CECILIJA", ki jo bo revija "DUHOVNO ŽIVLJENJE" v izvedbi članic in gostinj IDNAVE uprizorila in poklonila slovenski javnosti v nedeljo 31. julija 1949 ob pol petih popoldne v veliki dvorani kolegija "San José".

Ni to igra, podobna starim odrskim zmazkom deklških iger, ki so nas, v prepričanju sicer, da dobro hočejo, pa vendar nenehno dolgočasile na naših slovenskih ljubiteljskih odrih. Boonova "Sveta Cecilija" je prava drama, nič manjše vrednosti kot kak večno lepi grški misterij, nič manj popolna kot mogočne drame naših dni. Je drama Cecilije Rimljanke, ki je bila človek kot smo mi, ki je živela v časih, prav takšnih kot so naši, ki je znala za svoje prepričanje in za rešitev bližnjega umreti prav kot so in še vedno umirajo naša slovenska dekleta v Domovini, preganjana od Rdečih Neronov in Dioklecijanov! Pa je več kot zgolj drama, več kot suha tragedija povprečnega človeka: je liturgija, je visoka pesem čistosti, usmiljenja in žrtve, je živa pridiga z gloda in je hkrati dokaz, kako more tudi gledališče sprejeti najvišjo vlogo instrumenta, ki s svojo magično melodijo dviga duha k Bogu in prepričuje še tako zaprtega in ledenega o večnih vrednotah: Dobrote, Resnice in Lepote.

"DUHOVNO ŽIVLJENJE" doprinaša s to predstavo nedvomno prebogat dar slovenski katoliški kulturni tvornosti in to v časih, ko se zdi, da je brezbožni, materialistični komunizem tudi slovenskega duha že povsem zaslužnil. Mislimo samo, da bo predstava "Svete Cecilije" ne le visok umetniški užitek, ki nam ga v svojem iskrenem stremljenju pripravlja naše katoliško slovensko gledališče IDNAVE, marveč bo hkrati tudi mogočni krik naših src, ki hočejo rešitve Slovenski Domovini in ji v to posvečajo mučeniško kri svojih bratov in sestra, kot je pred stoletji Devica Cecilija svojo lastno kri posvetila Bogu za rešitev velikega Rima. In kdo bi nam mogel po vsem, kar bomo videli, vzeti vero, da tudi naša slovenska žrtev ne bo v božjem naročju pridružena Cecilijini?

JOŽE PETRIČ, režiser

Kako lep je čist pod

Zmagala si, Cecilija! Zvesta si ostala obljubi devištva. Ohranila si v največji nevarnosti s Kristusovo in Marijino pomočjo lilijo nedolžnosti. Palma mučeništva in devištva te krasi. Tvojo ljubezen do devištva, tvojo srčnost, s katero si ga branila, še danes sveta Cerkev z nami povečuje in občuduje.

Sveta Cecilija, prosi, da bo tudi slovenska mladina pod vodstvom Svetega Duha premagala svet in satana. Posreduj zanjo pri Bogu, da ne bo vtonila v nevarnosti velemesta. Po tvojem zgledu, Cecilija, naj se bori za čistost v mladosti. Kristus, božji Vrtnar, naj jo vodi, vzgaja in varuje, ko hodi na delo v tovarne, v razna podjetja in službe. Z istim zaupanjem kakor ti, Cecilija, naj se zateka po pomoč k Njemu, ki je premagal svet, greh, smrt in pekel. Marija, ki je zmagala kačo pekla, naj jo spremlja v nevarne boje za čistost, sveto in nedolžno mladost.

Sv. pismo pravi: "O kako lep je čist rod v svoji slavi; zakaj njegov spomin je neumrljiv: pri Bogu je znan in pri ljudeh."

1. Že pogani so čistost zelo spoštovali. Rimljani so izkazovali posebno spoštovanje vestalkam, poganskim dekletom, ki so služile boginji Vesti in varovale ogenj, prižgan njej na čast. Pred vstopom v to službo so morale obljubiti, da bodo čisto živele. Če se je katera pregrešila proti čistosti, so živo zakopali. Poganski Pitagorejci so učili, da je čista duša najprimernejše bivališče Boga na zemlji. Rimski modrijan Seneka je zapisal, da je čistost največja dika našega življenja.

Tudi sveto pismo stare zaveze povečuje čistost Egiptovskega Jožefa, Suzane in pogumne Judite. V spomin nam kliče strašne božje kazni, s katerimi je Bog kaznoval ljudi zaradi nečistega življenja. Ljudi ob Noetovem času je kaznoval z vesoljnim potopom, prebivalce Sodome in Gomore pa z ognjem in žveplom. Mrtvo morje je še danes priča božje kazni. Sv. pismo stare zaveze nas spominja na deset božjih zapovedi, med katerimi je posebno važna za človeški rod šesta božja zapoved, ki se glasi: "Ne nečistuj!" Za ljudi vseh časov in vseh krajev je Bog dal to zapoved. Vsakemu človeku je zapovedal: "Bodi čist — v mislih, željah, pogledih, besedah in dejanjih!"

2. Jezus je prišel dopolnit postavbo. Za mater je izbral Njo, o kateri poje Cerkev: "Vsa si lepa, o Marija, in madeža izvirnega greha ni na Tebi." Jezus, Sin božji, je cvet, sad brezmadežne Device. "Saj lepše rož'ce nima svet, kot Jezus je, Marijin cvet," pravi naš odpev pri litanijah. V Zdrava Mariji pa molimo: "Blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa." Jezusov rednik je bil Jožef najčistejši. varuh brezmadežne Device. Sv. Janez Evangelist je bil učenec, ki ga je Jezus ljubil. Ta naslov si je zaslužil z deviško čistim življenjem.

Jezus je bil ljubitelj in prijatelj otrok. Ko so jim apostoli branili k njemu, jim je zaklical: "Pustite otročičem in ne branite jim k meni priti, zakaj takih je božje kraljestvo." O zapeljivih mladine pa je izjavil: "Kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo boljše, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v "globočino morja." Kaj je Jezusu delalo otroke tako drage in ljube? Njihova nedolžnost in čistost.

Svojo veliko ljubezen do čistosti je Jezus povdarjal tudi v svojih govorih. "Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boga gledali." Ob drugi priliki je rekel: "Nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo." Obljubil je tistim, ki na zemlji čisto živijo, da bodo po smrti otroci božji, otroci vstajenja, enaki angelom.

Vse tiste, ki so na zemlji ohranili deviško čistost, čaka na drugem svetu posebno plačilo. Sv. Janez Evangelist pravi v Razodetju, da bodo hodili za Jagnjetom (Jezusom) in peli pesmi, ki je nihče drug peti ne more.

Kdor hoče biti dober kristjan, mora posnemati dva najlepša vzora čistosti — Jezusa in Marijo. Toda nihče ju ne more prav posnemati, če ju ne posnema tudi v čistosti. Čistost je ena največjih, najvažnejših in najpotrebnejših čednosti kristjana. Zato pravi sv. Pavel, da bi se greh nečistosti med kristjani niti imenovati ne smel. "Nesramnost pa in vsaka nečistost ali lakomnost naj se med vami niti ne imenuje, kakor se spodobi svetim; tudi ne nespodobno vedenje in nespametno govorjenje ali norčevanje, kar se ne spodobi, ampak rajši zahvaljevanje." (Ef 5,3-4).

3. Tudi veliki vzgojitelji in zdravniki poveljujejo čistost. Sv. Janez Bosco pravi: "Čednost čistosti je središče, iz katerega prihaja vse dobro. Če pa to čednost izgubiš, prideš tudi ob vse druge čednosti."

Naš škof Slomšek pravi: "Največja lepota mladine je ta: nedolžnost, ponižnost in čistost srca." O čistosti je zapisal tudi te-le besede: "Ni na svetu lepše stvari kakor mladenič, ki nedolžno živi. Lepše ko jutranja zarja visoke planine in globoke doline, ogrinja deviška sramežljivost mlado lice. Nedolžnost je tvoja največja lepota in čistost tvoje prežlahnto blago. Goré vsako pomlad ozele-nijo, izgubljena nedolžnost se ne povrne. Rože vsako vigrad zopet cveto, izgubljene rože deviške čistosti vekomaj več ne bo."

Zdravnik dr. Kornig pravi: "Na zemlji ne dobiva nobena krepost tolike nagrade kakor čistost in smisel za nadnaravne, večne zaklade." Čisti radi poslušajo božjo besedo, jo v srcih hranijo in po njej živijo. Vera tudi v največje verske skrivnosti jim ne dela težav. V njihovih srcih ni strahu pred smrtjo, pred sodbo in večnim pogubljenjem. Zavedajo se, da je Jezus čistim v srcu obljubil, da bodo gledali Boga. Čisti ljudje tudi v trpljenju ne omagujejo. Tolaži jih upanje, da bodo za vse odpovedi, za vse boje in težave prejeli plačilo, ki ga oko ni videlo, uho ni slišalo in nobeno človeško srce občutilo. Čistost daje človeku posebno notranjo moč, da zmaga v bojih proti trem najnevarnejšim sovražnikom zveličanja, v boju proti lastnemu slabemu nagnjenju, v boju proti grešnemu svetu in v boju zoper satana. Tega se brezbožni komunisti dobro zavedajo. Zato, kadar hočejo mlade ljudi, ki so čisto živeli, pridobiti za svoje pogubne nazore, za izvrševanje zločinov, najprej v njih poteptajo duhovno moč, moč volje s tem, da jih zapeljejo v nečisto življenje. Šele potem, ko je v človeku zamrl čut npravnosti, sramežljivosti, je zmožen za zločin.

Zgodovina pripoveduje, da so v času francoske revolucije brezbožniki vdrli v znamenite cerkve Naše Ljube Gospe v Parizu. Iz glavnega oltarja so vrgli podobo Brezmadežne, na njeno mesto pa postavili podobo Venere, poganske boginje nečistosti. Čistost so zavrgli, nečistost začeli oboževati. Kaj so povzročili s svojimi deli? Zgodovina pravi, da so Francijo napojili s krvjo in solzami. Stopetdeset let po tem strašnem dogodku so tudi v naši domovini nastopili ljudje, ki so Bogu zaklicali: "Ne bomo služili. Vladati hočemo." Začeli so požigati cerkve, prega-

njati Boga iz svetišč človeških duš, metati iz src mladih ljudi najlepše vzorce čistosti — Kristusa, sad deviškega telesa, in Brezmadežno, cvet nebeških vrtov. Duše množice mladih ljudi, katerih telesa so bila prej temelj Svetega Duha, so spremenili z brezbožnim naukom v strašne razvaline, v opustošene groblje, nad katerimi joka zemlja in nebo. Toda to opustošenje še ni končano. Dan za dnem venejo in umirajo cvetovi čistih mladih duš in padajo v naročje večne smrti. Ljudje, ki preganjajo Kristusa in Marijo iz svetišč mladih src, so tudi našo zemljo napojili z mučeniško krvjo in solzami.

Ali naj pustimo, da bo nedolžna kri naših bratov in sester ostala brez sadov? Dvigni se, verni slovenski rod v tujini, dvigni se naša slovenska mladina in napovej boj nečistosti in nesramnosti! Nečistost je pogubila velike narode in množice odtrgala od katoliške Cerkve. Nečisto življenje zastruplja posameznika, uničuje srečo družin in povzroča strašno gorje človeški družbi. Zaradi nečistosti ljudje ljubijo bolj temo kot luč, bolj laž kot resnico. Nečista srca odpovedujejo pokorščino Bogu in zapuščajo Marijo, brezmadežno Devico. Med nečistosti vdanimi ljudmi ima satan obilno žetev. Nečista strast dela ljudi sužnje in hlapce, krivoverce in odpadnike. Po tej poti mi ne bomo hodili v tujini. Zato bomo:

1. Spoštovali svoja telesa. Sv. Pavel pravi: "Telo pa ni za nečistost, ampak za Gospoda in Gospod za telo. Bog pa je Gospoda obudil in bo tudi nas obudil s svojo močjo. Ne veste li, da so vaša telesa udje Kristusovi?" (Kor 6, 13-15).

2. Varovali se bomo priložnosti za nečisti greh, plesov, nevarnih, umazanih kino predstav, ljudi, ki so nevarni naši čistosti. Sv. pismo pravi: "Kdor nevarnost ljubi, bo v njej pokončan."

3. Misel na Boga in na Marijo nas bo povsod spremljala. Nikoli ne smemo pozabiti, da smo otroci neskončno svetega Boga in Brezmadežne. Zato nas mora čistost spremljati povsod.

4. Da bomo v boju proti nečistosti vedno zmagali, bomo redno molili, se Mariji priporočali, pogosto prejeli sv. obhajilo, ki je vir milosti, svetosti in čistosti. Če bo Kristus vedno z nami, bomo mogli s sv. Pavlom govoriti: "Vse premorem v njem, ki mi daje moč." Molitve in žrtve čistih src bodo odprle človeštvu zaklade božjega usmiljenja.

GREGOR MALI

Če bi ljubezni ne imel, nisem nič

Človeško srce, pokvarjeno po izvirnem grehu, je sedež slabih nagnenj in strasti: napuha, sovraštva, poželenja in ostale žalostne dediščine prvega greha. Božja volja pa je, da bi bilo to srce vrt, v katerem bi se razvijale cvetke krščanskih čednosti. Preveč nežne so cvetke čednosti, da bi se mogle ubraniti plevelu strasti, ako jih mi stalno ne gojimo, to se pravi, ako jih ne prakticiramo dan za dnem. Strast namreč raste sama in kot nadležen plevel zamori to nežno cvetje.

Med krščanskimi čednostmi so božje čednosti na prvem mestu: vera, upanje in ljubezen; največja med temi pa je ljubezen.

Čednost krščanske ljubezni nam nalaga dve dolžnosti: prvič ljubiti Boga zaradi Njega samega nad vse, drugič pa, ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe.

Prelep zgled ljubezni je Gospod sam: Iz ljubezni do svojega Očeta, da bi mu zadostil za grehe človeštva, se je učlovečil, trpel in umrl. Iz ljubezni do nas je živel med nami, nas učil spoznavati resnico in nam s svojim odrešenjem odprl nebeška vrata. Kako je ljubil otroke in matere, kako je blagoslavljal družine in svoj narod, kako je bilo njegovo srce polno ljubezni do grešnikov, kako je umirajoč molil za svoje sovražnike: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!

Prvi kristjani so sledili Gospodovemu zgledu. Po tem so jih drugi spoznali, ker so se ljubili med seboj. Njihova ljubezen ni bila prazna beseda. Sveto pismo pravi, da ni bilo revažna med njimi, kajti premožnejši so radovoljno prinašali apostolom od svojega obilja in dali ubogim v bogajme. Treba je bilo s pomočjo diakonov organizirati prvo krščansko karitativno organizacijo, ki je smatrala one, ki so bili v stiski, za najdragocenejšo skupino v prvi Cerkvi.

Sveta Cecilija, devica in mučenica, je nam vsem svetel zgled, kako je treba gojiti čednost krščanske ljubezni. Njena ljubezen do Boga je bila tako velika, da je v prvi pomladi svoje mladosti brez pomisleka raje dala svoje življenje kot da bi Boga razžalila. Ljubila je samo sebe: več ji je bila vera v Boga in čisto življenje kot pa družina in vse udobje, ki so ji ga obetali. Ljubila je svojega bližnjega zaradi Boga: molila za rešitev duš in razdelila svoje premoženje med reveže.

Ta zgled naj bo nam vsem v pobudo. Kar so zmogli svetniki, moremo s pomočjo milosti božje tudi mi. Enake težave in strasti,

kot jih imamo mi, so imeli tudi oni.

Omeniti hočemo danes na kratko dolžnosti, ki nam jih nalaga čednost krščanske ljubezni do bližnjega. Po besedah katekizma je naš bližnji vsak človek, ki ima možnost priti v nebesa: vsi ljudje na zemlji, trpeče duše v vicah in zveličani v nebesih. Le pogubljeni so za vedno izločeni iz objema naše ljubezni.

Ljubezen do bližnjega nam narekuje že naravni zakon. Še bolj pa je to povdaril Jezus: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!"

Ljubezen do bližnjega mora biti urejena in pametna. Mnogokrat je neurejena ljubezen staršev do otrok njihovega pogubljenja. Mora biti notranja, ne le prazna beseda! Mora obsegati res vse ljudi, tudi sovražnike. Mora biti pripravljena na žrtve, kadar je naš bližnji v resnični potrebi in nevarnosti. Čim večja je nevarnost, v kateri je naš bližnji, tem večja je naša dolžnost, pomagati mu.

Naravno je, da je za Bogom bolj vreden naše ljubezni oni, ki mi je bližji, nekako v tem-le redu: soprog, otroci, starši, bratje, prijatelji in dobrotniki, sovražniki. Da, tudi sovražnikov ne smemo izločiti, vsaj v toliko ne, da bi jim odklanjali znake vljudnosti in bi jim ne priskočili na pomoč, kadar so v veliki dušni ali telesni nevarnosti. Sami čutimo, kako se nam vsa narava upira, ko je treba biti dober do sovražnika ali pa izreči eno najbolj grenkih besed iz človekovega besedišča, besedo: odpušča. Če pa smo enkrat premagali strast, ki nam narekuje, da bi vrnili zlo s hudobijo, bomo pa občutili veliko olajšanje in zadoščenje in bomo res lahko pravilno molili v Očenašu: Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.

Živimo daleč od doma s svojim krščanskim vzdušjem, v tujini, kjer nam je krščanske ljubezni še bolj treba kot kdajkoli poprej. Kako dobro mi de že prijazna beseda, kadar sem je potreben. Saj ta dobra beseda ne more pozdraviti moje boleznin in me rešiti drugih tegob, vendar sem srečen, ko vem, da je tu nekdo, ki ima dobro srce, ki me razume. Vendar beseda sama še ni dovolj, treba je dejanj, kadar je naš bližnji v stiski. Vsak dan imamo priliko, da bližnjemu kaj dobrega storimo. Enkrat družini, ki ima bolno mater, drugič prijatelju, ki išče dela in stanovanja, nato neznanču, ki pričakuje

te ali one pomoči, ali vsaj beraču, ki te prosi.

Pomnimo, da nam čednost krščanske ljubezni do bližnjega nalaga dolžnost, da branimo dobro ime svojega bližnjega. Kdo izmed nas je brez napak? Le tisti, ki je brez njih, ima pravico metati kamen na grešnika. Zavzemimo se za obrekovane, krivično obošajane in osumničene, prezirane in ponižane sobrate. Branimo odločno čast in dobro ime svojega bližnjega.

Več kot telesni blagor in dobro ime našega bližnjega pa je vredna njegova dušna sreča. Imaš znanca, morda prijatelja, ki je podlegel strasti in zašel na stranpot. Nikar ne reci: Dovolj je star, saj ve, kam to pelje! ampak vprašaj se, kako si zadostil zapovedi ljubezni. Ali kaj moliš zanj? Ali si mu rekel dobro prijateljsko besedo? Ali sploh misliš, kaj bi bilo treba ukreniti, da rešiš njegovo dušo? — Veš za človeka, morda rojaka, ki je smrtno nevarno bolan. Sumiš, da že dolgo nbi bil pri spovedi in da je živel v grehu. Ali boš rekel: kaj meni mar, drugi so za to tu, da se pobrigajo zanj! Delaš skupaj s človekom, ki je v verskih stvareh popolnoma

nepoučen. Ali porabiš kdaj priliko, da neprisljano, v prijateljski obliki revežu odgrneš zaveso, za katero se skriva lepota Resnice, katere niti ne slutiti? Ali se kdaj spomniš svojega naroda, ki živi v strašni telesni in duševni stiski in je v nevarnosti, da pade v brezboštvo? Glej, prijatelj, koliko prilike za krščansko ljubezen do bližnjega.

In še preko groba mora segati naša ljubezen. Kaj, če prav ta trenutek v ognju vic pričakuje tvoje pomoči duša tvoje matere, ki te je tako ljubila, ali duša tvojega tovariša, ki je padel kot žrtev velikega zločina v Teharjih ali v Kočevskem Rogu? Si ju že pozabil? Ali pa govoriš le o tem, kar ste skupaj prestali, pozabil si pa na to, kaj sedaj potrebujeta?

Da bi mi vsi res spoznali, kaj je ljubezen! Kako bi bilo lepo na svetu, če bi zatrli v svojih srcih plevel sovraštva in hinavščine in krivičnih sodb in sumničenja in sploh vsega, kar nasprotuje tej božji čednosti. Če hočemo, da bo bolje, začnimo sami pri sebi, kajti prav vsem nam manjka ljubezni.

KOŠIČEK

Kri mučencev-seme kristjanov

Ko boste v velikem glavnem mestu predstavljali življenje sv. Cecilije, se boste z veselimi spomini vračali nazaj v nekdanje lepe dni v domovini, ko smo to ljubeznivo svetnico, to dehtečo rdečo rožo Kristusovo iz prvih krščanskih stoletij, slavili in praznovali kot zavetnico in vzornico naših cerkvenih pevskih zborov. Gledali smo jo pred seboj, vso čisto v cvetu mladosti, kako sedi za velikimi orgljami, z očmi uprtimi v nebo, prsti pa ji na tipkah ubirajo nebeške melodije. Veseli smo zrlji njeno podobo in se ob njej vnemali za svete vzore krščanskega življenja, ki bodi ena sama pesem velikemu, svetemu in dobremu Bogu.

Nismo pa v onih dneh, ko je domovina živela v miru, toliko mislili na to, da je sv. Cecilija z milijoni krščanskih bratov in sestra umrla kot mučenica. Bog jo je postavil v čas, ki je bil krut in krvav. Biti kristjan je tedaj pomenilo, biti pripravljen na mučeništvo. Akordi tihe, bogovdane pesmi, ki jo je sv. Cecilija ubirala Kristusu v čast, so izzveneli v mučeništvu, v smrtni krik pod rabljevimi mečem.

V letu 1936, ko je zadivjala krvava revo-

lucija v španiji, sem z dvema prijateljima obiskal večni Rim krščanskih mučnikov. Dana nam je bila sreča in milost, da smo v lepem jutru sončne julijske nedelje maševali v katakombah, na grobu sv. Cecilije. Tudi njeno cerkev onstran Tibere smo obiskali in presunjeni gledali prostore njene nekdanje hiše, kjer je za Kristusa prelila kri. Iz španije so tedaj prihajala prva poročila o pokoljih duhovnikov in redovnikov. Srca so nam zatrepeta v tihi grozi. Bo prišlo to tudi k nam? In glej, že tisto uro je Bog zaznamoval enega iz naše trojice, pokojnega smledniškega župnika Platišo, ki je padel kot begunec na čatežu pod Zaplazom, ustreljen od brezbožnih nemških vojakov. Klic mučnikov je pozival na pripravljenost...

* * *

Mučeništvo! Smrt za vero in za večne, nadnaravne vrednote. Daritev življenja za najvišje in najsvetejše, kar verni človek ima in ljubi: duša, Bog, večno življenje. Popolni dokaz zadnje in dokončne zvestobe, priča najvišje in najlepše ljubezni, vrh krščanske popolnosti in dopolnjenje krščanske svetosti.

Mučeništvo, največja žrtev, pa tudi največja milost in najvišja čast.

Kolikrat smo prebirali doma, za toplo pečjo, življenje krščanskih svetnikov in mučnikov, Fabiolo in Perpetuo. Kdo bi si tedaj mislil, da bodo te krvave in krute zgodbe postala resnica med nami? Da si bo Bog izbral tisoče in tisoče mučnikov tudi v našem narodu, iz naših očetov in mater, bratov in sestra?

V preroškem gledanju nam je te čase napovedal nadškof Jeglič, ko je v svojem zadnjem govoru na velikem zboru v Celju klical našim fantom in možem, da prihaja veliki čas, velik po hudobiji, velik po mučeništvu. Pa smo le mislili in upali na tihem, da ne bo prišlo tako zares.

Na duhovni obnovi mož in fantov v Ljubljani smo premišljevali osmero blagrov. Ko sem v neki slutnji dogodkov, ki so prihajali, s prevzeto dušo govoril skoraj 2000 slovenskim možem in fantom — kol'ko nepozabnih, zvestih domobrancev je bilo med njimi — o osmem blagru, blagru onih, ki preganjanje trpe zaradi pravice, sem z vso resnostjo omenjal možnost mučeništva za mnoge. Pa me je po priditji vprašal duhovnik-sobrat v zakristiji: "Pa misliš resnično tako zares?" Njegove oči pa so mi govorile: Saj ne bo tako hudo.

Ni čudno, da se človek zgrozi ob misli na mučeništvo. Saj je mučeništvo vendar žrtev življenja, žrtev v bolečini in krvi; in ali ni vsakemu človeku po samem Bogu položeno v naravo, da se življenja, te prve in največje naravne dobrine, oklepa z vso silo?

Trda je misel na mučeništvo, trda je bila celo apostolom, da niso radi poslušali Gospođa, ko jim je mučeništvo napovedoval. Ali kljub vsemu odporu je Gospod vztrajno ponavljal te napovedi. Bog hoče svete, mučeniške krvi, da z njo očisti, posveti in oplodi to grešno zemljo...

* * *

Kako človeka resnično v dno duše zgrabi misel, da je Bogu prav krvava roža mučeništva pred vsemi drugimi najbolj všeč. Ali ni že v začetku človeške zgodovine dopustil, da je nedolžni, pravični Abel izkrmavel pod morilsko roko lastnega brata? Ali ni že pred Kristusom v potokih tekla mučeniška kri zvestih božjih borcev in služabnikov, prerokov in učiteljev, ki so padali radi svoje zvestobe Bogu kot žrtve sovraštva lastnih bratov po krvi, kakor je to nevernim Judom očital Gospod: "Glejte, pošiljam k vam preroke in modre in pismouke. Izmed teh boste nekatere pobili in križali, nekatere bičali in preganjali od mesta do mesta, da pride nad vas vsa pravična kri, prelita na zemlji,

od krvi pravičnega Abela do krvi Zaharija, ki ste ga umorili med templjem in oltarjem..." (Mt 23, 34-36)? Ali si ni zaželel Kristus, naš božji Zveličar mučeniške krvi že v svojih jaslicah, ko je dopustil, da so Herodovi hlapci poklali nedolžne otroke v Betlehemu? Skrivnost krvi...

Kristus sam pride na svet kot žrtveno Jagnje. "Glejte, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta," tako ga predstavlja človeštvu sv. Janez Krstnik. Jagnje se pripravlja za zakolj. In v skrivnostnih božjih načrtih je Kristus odrešil svet ne v prvi vrsti s svojim naukom in zgledom, ampak s svojo mučeniško smrtjo na križu. V svojem najglobljem ponižanju je največji v božjih in naših očeh. Njegova smrt je dokaz njegove neskončne ljubezni: "Večje ljubezni nima nihče, kot je ta, da dá kdo svoje življenje za svoje prijatelje" (Jan 13, 15).

Zato je Kristus tudi svojo Mater, vso nedolžno in brez greha, pritegnil v morje svojega in človeškega trpljenja, da bi bila z njim vsaj duhovno deležna te največje časti, ki jo Bog izkazuje svojim najzvestejšim — mučeništvu. Skrivnost žrtve, skrivnost krvi...

Stara zaveza je bila sklenjena s krvjo darovanih živali, nova pa je sklenjena s Kristusovo krvjo in vedno znova potrjena s krvjo njegovih zvestih mučeniških prič. Vsak dan se Kristusova kri skrivnostno preliva na naših oltarjih, vsaka maša je za verne kristjane klic k daritvi, klic k zvestobi do konca, če bi bilo treba, tudi za ceno krvi. In tako si Bog, v zvezi s Kristusovo skrivnostno daritvijo v vsakem času in v vsakem narodu želi mučeniških žrtev, ki si jih odbira izmed najboljših izmed onih, ki jih je za to določil.

Gospod izbira in preminja: zdaj en narod, zdaj drugi; zdaj ena dežela, zdaj druga. Pri enih pa se ustavlja pogosteje in jih preizkuša ostreje. Kakor da bi tudi med narodi imel svoje izbrane ljubljence, ki jih ima med pedinci, o katerih pravi sv. pismo: "Gospod preizkuša tiste, katere ljubi."

Ali ni med temi ljubljenci Gospodovimi naš mali slovenski narod? živeč na najbolj občutljivem mestu evropske celine, na prepihu sveta, mu niso bile nikoli dane prav dolge dobe miru. Prav v naših usodnih časih pa se je, tako se nam zdi, Bogu spet zazdelo, da bo zmanjkalo slovenski zemlji in njenemu ljudstvu onih skrivnostnih življenskih sil, ki jih da samo sveta mučeniška kri. In je poklical naš narod znova na mučeniško pot, na pot krvi. Skrivnost žrtve, skrivnost krvi — ne samo zo onega, ki trpi, marveč za vse skrivnostno Kristusovo telo, ki je Cerkev; zakaj, kar s trpljenjem pridobi en ud, en narod, to koristi vsem.

Skrivnost krvi... Malo pred začetkom naše usodne domače revolucije nam je na duhovniškem zborovanju o tem govoril pok. profesor Ehrlich. Živo, pretresljivo nam je slikal skrivnostni vpliv darovane krvi v življenju narodov. Bil je sam med prvimi, ki je na ljubljanski cesti preli svojo kri kot nedolžna žrtev brezbožnega sovraštva. Z velikim spoštovanjem nosim v svojem brevirju s seboj po svetu košček platna, prepojenega s krvjo tega mučeniškega duhovnika, ki je bil velik in neizprosni borec proti hudobiji in je med prvimi s svojo krvjo posvetil našo zemljo.

Koliko jih je prišlo za njim na to krvavo pot — zvesti, pošteni, verni ljudje, moški in ženske in otroci, cele naše družine. Joj, koliko dragih in ljubih imen je zbranih v naši črni knjigi...! Bog pa je hotel še več mučeniške krvi... Dopustil je, da so šli naši dragi vrli domobranci nazaj domov — na žrtvenik — za verni dom in rod, za našo srečnejšo bodočnost, za naš blagoslov in našo slavo. Srce nam joka za njimi, ko obnavljamo spomine nanje in beremo zanje črno mašo, ali srce v tihi udanosti in hvaležni ljubezni do Boga tudi slutí, da je to najvišja čast in največja milost, ki jo je Gospod podelil njim, ki sicer niso bili brez človeških napak, a so se v najusodnejši uri našega naroda odločili za najsvetejši boj in padli končno — izdani — na krvavem oltarju mučeništva, pod roko Kajnov, bratomorilcev. Koliko od njih bi se jih bilo morda izgubilo, odpadlo in pozabilo na svete vzore, za katere so se borili; tako pa so po božji milosti, ki jih je tudi v uri smrtne stiske krepčala, slavno dokončali svoj boj, da lahko z apostolom Pavlom ponavljajo: "Dobri boj smo dobojevali, tek dokončali, vero ohranili. Odslej nam je pripravljena krona pravice, ki jo Gospod da vsem, ki ljubijo njegov prihod" (prim 2 Tim 3, 6-8). In knjiga Modrosti nas tolaži glede njihove usode, ko tako lepo piše: "Duše pravičnih so v božji roki. Smrtna muka se jih ne bo več dotaknila. Očem nespametnih se zdi, da so umrli, oni pa so v miru" (Modr. 5).

Tako gledam jaz, tako gledajo nešteti z menoj na te dogodke v našem narodu in v življenju preganjane Cerkve po svetu. Bog hoče mučeniške krvi, jo je hotel od začetka in jo bo hotel do konca. Brez krvi ni odrešenja, brez žrtvovanja ni blagoslovljenih sadov svetosti in zveličanja. Vse, kar je v svetu velikega in plemenitega, raste in živi iz žrtve

in iz krvi pravičnih. Tudi bodočnost narodov. In čim večji se načrti, ki jih Bog namerava uresničiti, več svete mučeniške krvi hoče imeti. Zato je v mučenicah našega naroda in vsega sodobnega sveta — v milijone gre njih število — naše veliko upanje in poroštvo srečnejših časov, zakaj vedno velja Tertulijanov rek: Kri mučenicov je seme kristjanov...

* * *

Mi smo se mučeništvu po božji Previdnosti zaenkrat umaknili. Rojaki, ki so že dolgo v tujem svetu, bodo morda brali te vrstice, kot smo mi nekoč brali povesti o mučencih. Ali svet se zvija v čudnih krčih in nihče ne ve, kakšen bo konec teh strašnih porodnih bolečin novega časa. Vdani v božjo voljo moramo vsi vedeti eno: Kristjan mora biti združen s Kristusom. O Kristusu pa pravi Tomaž Kempčan, da je bilo vse njegovo življenje križ in mučeništvo. Čim bolj hočemo biti Kristusovi, bolj se moramo sprijazniti z njegovim križem. Ali nas ne spominja na to vsaka maša, (ki je v prvi vrsti daritev Kristusova, pa mora biti tudi naša)? Ali nam ni zapustil Sv. Rešnjega Telesa v spomin svojega trpljenja? Kakor je Kristus moral trpeti in tako iti v svojo slavo, tako bomo tudi mi le skozi mnogotero trpljenje mogli vstopiti v božje kraljestvo (prim. Lk 24, 26).

Življenje v tujini, kamor smo prišli premnogi po sili razmer, je za nas v mnogočem kakor nekrvavo mučeništvo. Tiho, razjedajoče domotožje, bridka bolečina ob spominu na mrtve in žive, ki so bili in so še del našega srca, življenjski boj, ki nas grabi z vso neusmiljeno trdoto — v vsem tem je zaenkrat velika preizkušnja in daritev našega življenja.

V mislih na svete krščanske mučenike vseh časov, v ljubečih mislih na zveste spoznavce in mučenike iz lastnega naroda, nosimo vdano in pogumno vsak svoj križ, pa stano vitno vztrajajmo v veri in ljubezni, za katero so oni prelivali in še prelivajo svojo kri, vztrajajmo v veliki, sveti misli: Spomina naših vernih bratov in sestra ne bomo nikdar oskrunili z nevrednim in nezvestim življenjem.

Ti pa, sveta Cecilija, in vsi sveti mučenci in mučenice vseh časov in vseh narodov, zveste priče Kristusove resnice, pravice in ljubezni, prošite za nas, da ostanemo na križevem potu življenja zvesti do smrti.

ALOJZIJ KOŠMERLJ

Cerkev in država v našem času

V državah, ki so padle pod boljševiški vpliv, pride prej ali slej do ostrega nasprotja med katoliško Cerkvijo in komunistično oblastjo. Državna oblast začne zapirati cerkvene ustanove; prirejati razne procese proti škofom, duhovnikom in pomembnejšim vernikom. Skuša odtrgati mladino od cerkvenega vpliva. Izpelje popolno laizacijo vsega javnega in zasebnega življenja. Najdalje pusti pri miru še opravljanje liturgije po cerkvah. Končno seže še po bogoslužnih stavbah. Pri vsem tem pa z državne strani stalno ponavljajo, da vere ne preganjajo, da puščajo vsakomur svobodo glede njegove vere, da more dajati vsakdo Bogu, kar mu gre, kakor se je izrazil te dni predsednik češkoslovaške republike Gottwald, seveda pa mora dajati vsakdo tudi državi, kar je njenega. Pri sekvestracijah in zaplenbah cerkvene imovine, pri zapiranju cerkvenih ustanov in pri prirejanju procesov proti cerkvenim osebam navajajo vedno zemeljske razloge. Nikoli ne gre nič proti veri, marveč vedno le za blagor domovine in ljudstva. "Delovno ljudstvo takó hoče." Cerkev je proti režimu, proti revoluciji, se noče vključiti v ljudsko skupnost, sabotira delo in hujska na odpor proti ljudskim oblastem. Zato proč z njo.

To dogajanje se vrši po vseh državah, ki so dobile komunistične vlade, po istem koptu; le tempo izvajanja je v nekaterih državah hitrejši kot v drugih. Polagoma pa prihajajo na vrsto vse stopnje v tem procesu.

Ker komunisti ne zapro prvi dan vseh cerkva in ker za svoje postopno odpravljanje cerkvenih ustanov navajajo politične, ljudske in državne razloge, se še vedno najdejo ljudje, ki mislijo, da komunizem ni proti katoliški Cerkvi kot taki, marveč le proti "politikujočim" in "izdajalskim" duhovnikom. Pa tudi take, ki sicer niso komunistom naklonjeni, komunistično ravnanje s cerkvenimi ustanovami in osebami zapelje, da začno misliti, da je Cerkev sama kriva, ker se ne zna prilagoditi sodobnim razmeram. Tretjim pa se zopet zdi, da se prilaguje in uklanja preveč.

Poleg boljševiškega bloka držav so še države, ki jim komunisti pravijo kapitalistične. Položaj Katoliške Cerkve je v njih različen. Tudi v teh državah prihaja večkrat do nasprotja med cerkvenimi in državnimi

Ogrski
primas
kardinal
Mindzenty,
simbol
borbe
Cerkve
za
svoje
pravice

oblastmi, čeprav to nasprotje nima takih oblik kot v komunističnih državah.

Ker je torej vprašanje o odnosih med Cerkvijo in državo v modernem času zelo aktualno, ne bo odveč, če si ogledamo stališče, raz katero moramo gledati na te odnose. Marsikaj v trenju med obema družbama bomo lažje razumeli in bolj pravilno sodili.

CERKEV IN DRŽAVA STA OD BOGA, A VSAKA NA SVOJ NAČIN

Po besedah papeža Leona XIII. "je Bog izročil skrb za človeški rod dvema oblastema, cerkveni in državni; prvo je postavil za božje, drugo pa za svetne zadeve. Vsaka je v svojem redu najvišja, vsaka pa ima določene meje, ki jih očitava njena narava in njena najbližja naloga. Vsaka je kakor ograjena s krogom, v katerem se svobodno giblje" (okrožnica Immortale Dei iz l. 1885).

Cerkev je ustanovil sam Jezus Kristus; zato je Cerkev božja ustanova na zemlji. Zmotno je torej mnenje tistih, ki pravijo, da so si pripadniki Kristusovega verskega gibanja (kristjani) sami ustanovili posebno organizacijo, ki so jo imenovali cerkev, da so jo razlikovali od judovske sinagoge. Po tem zmotnem mnenju, ki pa je dandanes silno razširjeno, bi bil Kristus le posredno ustanovitelj Cerkve, kolikor je početnik krščanskega verskega gibanja. Taka naturalistična razlaga o postanku Cerkve je v popolnem nasprotju s svetopisemskimi poročili in s katoliškimi naukom.

Cerkev je od zgoraj, od Boga ustanovljena. Cerkev ni božja le po svoji zamisli, nalogah, sredstvih in cilju, marveč tudi po ustanovitvi. Božji Sin Jezus Kristus je ustanovil eno Cerkev naravnost in neposredno. "Verujem v sveto Katoliško Cerkev."

Od Boga je tudi država, toda ne naravnost, marveč le posredno. Po krščanskem naziranju je namreč država utemeljena v človekovi naravi, ki je delo božjih rok. "Božja previdnost je določila — pravi Leon XIII — da se človek takšen rodi, da se druží z drugimi ljudmi v družbe, tako v domačo (zakon, družina) kakor v javno (država), ki mu edina more nuditi vsega, kar je za življenje potrebno." Zamisel države je torej po božji volji, konkretne države pa si ljudje ustanove.

Tako "je Bog izročil skrb za človeški rod dvema oblastema".

CERKEV IN DRŽAVA — RAZLIČNI DRUŽBI

Po svetopisemskem poročilu je Kristus ustanovil Cerkev kot samostojno in suvereno družbo; to je tako, ki po svojem namenu in glede sredstev, ki jih rabi pri doseganju svojega cilja, ni odvisna od nobene druge družbe, Kristus je Cerkvi točno določil njen namen in naloge, dal ji je pravico uporabljati vsa sredstva, ki so za doseg tega namena potrebna. Pred svojim vnebohodom je v slovesni uri govoril svojim apostolom in njihovim naslednikom:

"Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji.

Popdite torej in učite vse narode;

krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha

in učite jih spolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal;

in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta" (Mt 28, 18-20).

"Oni pa so šli in učili povsod" (Mk 16, 20).

Kristusova Cerkev ni bila nikoli le zasebna zveza ljubečih se pripadnikov Kristusovega nauka, marveč ves čas tudi pravna organizacija z določenim načelstvom, ki je imelo nad člani javno oblast v polnem pomenu besede in je to oblast tudi izvrševalo.

Do Kristusovega prihoda so bile duhovne zadeve združene s svetnimi. Judovska država, vse orientalske države in tudi rimska država so bile hkratu politična in verska organizacija. Država je imela svojo vero; vsak njen državljan je moral imeti isto vero. Posebne verske družbe, ki bi ločeno od države skrbela za verske zadeve, staroveška država ni poznala.

Kristus pa je energično prelomil s tem sistemom. "Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega" (Mt 22, 21). Kristus je razločil duhovne in svetne zadeve. Duhovne stvari je izvzel izpod oblasti države in za nje ustanovil posebno družbo. Mejo med obema družbama je jasno začrtal. "Vsaka je v svojem redu najvišja, vsaka pa ima do-

ločene meje, ki jih očrtava njena narava in njena najbližja naloga. Vsaka je kakor ograjena s krogom, v katerem se svobodno giblje."

SPOPADI MED CERKVIJO IN DRŽAVO

S Kristusovo ustanovitvijo Cerkve je nastalo na svetu vprašanje o odnosih med obema družbama. Dejansko stanje se namreč le prevečkrat ni skladalo z načelno razdelitvijo, ki jo je začrtal Kristus.

Pri urejanju razmer med dvema stranikama je možno, da prevladuje moč ene ali druge, ali pa sta obe prirejani. Tudi v zgodovini odnosov med Cerkvijo in državo se je to godilo. Znanost je dejansko odnose med Cerkvijo in državo v zgodovini uredila v takoimenovane cerkveno-politične sisteme. Ti sistemi izhajajo ali iz premoči države nad Cerkvijo, ali iz premoči Cerkve nad državo ali pa iz medsebojne prirejenosti obeh družb.

Po Kristusu zamišljena ločitev verskih stvari od svetnih se v življenju ni izvedla mirno in brez preliivanja krvi. Med Cerkvijo in državo je prišlo velikokrat do trenja, nasprotovanja in boja. Država je hotela večkrat spraviti Cerkev na kolena, jo zasužnjiti sebi ali jo celo uničiti.

Jezusa Kristusa samega sta judovska sinagoga in predstavnik rimske državne oblasti v Palestini obsodila na smrt in ga pribila na križ. Judovska sinagoga zato, ker "se je delal Sina božjega" (Jan 19, 7). Poncij Pilat pa zato, ker je klonil pred sinagogo, ko mu je ta tožila Kristusa iz političnih razlogov in Pilatu grozila, da ga bo naznanila cesarju, če Kristusa ne obsodi. "Tega smo našli, da zapeljuje naš narod in brani cesarju davke dajati in pravi, da je on Kristus kralj" (Lk 23, 2). "Ako tega oprostiš, nisi cesarjev prijatelj; vsak, kdor se dela kralja, se cesarju upira" (Jan 19, 12). V sodnem Kristusovem procesu je Poncij Pilat ponovno izjavil, da je Kristus nedolžen, a ga je kljub temu iz strahu pred tožitelji dal obsoditi na smrt. Kristus je s svojim zgledom pokazal, kar je prej že z besedo napovedal, da se namreč Cerkvi ne bo boljše godilo kot njemu. "Vlačili vas bodo v shodnice in pred gosposko in pred oblastmi" (Lk 12, 11); "pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da služi Bogu" (Jan 16, 2).

Apostoli so vsi pretrpeli mučeništvo, ker so se ravnali po načelu, da je Boga treba bolj poslušati kot ljudi (Apd 4, 20).

Skozi tristo let je bila Cerkev brezpravna v rimski državi. Od časa do časa je prišlo do krvavih preganjanj. Deset večjih našte-

Iz naše lepe domovine: Poslednji žarki v gorah.

vajo. Padlo je na desetisoče mučencev; koliko natančno, ve samo Bog.

V začetku 4. stoletja postane sicer krščanska vera v rimski državi enakopravna s pogansko in ob koncu stoletja celó državna vera, toda navzlic temu je prišlo do preganjanja Katoliške Cerkve. Sprva je država preganjala Cerkev kot predstavnica državne poganske religije, pozneje pa večkrat kot zaščitnica kake krščanske krive vere. Tako so v 4. stoletju Konstantinovi nasledniki v vzhodnem rimskem cesarstvu preganjali katoliško Cerkev zaradi arijanske krive vere; njihovi nasledniki v poznejših stoletjih pa zaradi drugih različnih krščanskih krivih ver in razkolov ter končno radi pravoslavja. Tudi carska Rusija je večkrat preganjala katoličane, ker se niso hoteli popravoslaviti. V 16. stoletju so vladarji britanskega otočja in severnih evropskih držav odpadli v protestantovsko krivo vero in začeli odpravljati katoliške ustanove ter so končno cele narode odtrgali od katoliške Cerkve.

V krščanskem srednjem veku je v katoliških deželah prišlo do ostrega spopada med cesarjem in papežem. Cesar ni nameraval preganjati Katoliške Cerkve; saj je bil sam katoličan in je takšen hotel tudi ostati. Pač pa se je bojeval boj med svetno in državno oblastjo. Namigavajoč na skrivnosten stavek iz Lukovega opisa zadnje večerje Gospodove: "Gospod, glej, tukaj sta dva meča" (Lk 22, 38) so tedaj državno in cerkveno oblast imenovali "oba meča". Nastalo je vprašanje,

komu je Bog izročil ta dva meča: ali cesarju ali papežu. Na cesarjevi strani so trdili, da cesarju, da je torej papež podložen cesarju. Na papeški strani pa so temu ugovarjali in šli nekateri tako daleč, da so rekli, da ima papež oba meča od Boga; duhovnega uporablja sam, svetnega pa daje cesarju, da ga vihti zanj. Po mnenju teh bi bili torej cesar, država in svetne zadeve sploh papežu podložne naravnost. Uradna Cerkev ni tega mišljenja nikoli sprejela ali zagovarjala.

V tem boju med papežem in cesarjem se je točno opredelilo razmerje med cerkveno in državno oblastjo, in sicer v smislu teorije indirektnosti oblasti Cerkve nad državo, kakor temu pravijo od 17. stoletja dalje. Po tem nauku nima Cerkev v svetnih stvareh naravnostne oblasti, marveč le posredno, kolikor svetne stvari spadajo v območje vesti, v katerem sodi Cerkev. Cerkev sodi o svetnih stvareh le "pod vidikom greha", kakor je rekel že papež Inocenc III. v času, ko je bila Cerkev na višku svoje svetne moči.

V novem veku so se države začele oddaljivati od Katoliške Cerkve. Postajale so nekatoliške, brezkonfesionalne, laicistične, v vsakem oziru indiferentne in končno ateistične. Obenem pa sta rastla njihova mogočnost in napuh. Država je postajala absolutno nevezana, vsemogočna in popolnoma suverena. Na svojem ozemlju in nad svojimi državljani ni priznavala nobene oblasti razen svoje. Tudi cerkveni oblasti ni več priznavala samostojnosti. Papež je tujec, ki nima

nad državljani katoliške vere nobene oblasti, razen kolikor mu jo državna oblast prizna. Cerkev se ne prizna več za božjo ustanovo univerzalnega in nadnaravnega značaja, marveč le kot rezultat združevanja državljanov v verske namene. S takimi verskimi združbami ravna včasih država prav tako kot z navadnimi drugimi društvi, ne daje jim nobenih predpravil, pač pa včasih predpiše zanje še kake posebne omejitve. Takemu stanju pravimo ločitev Cerkve od države. Včasih pa država razlikuje med različnimi verskimi združbami, nekaterim daje posebne predpravice, drugim pa ne. Te, katerim daje predpravice, so pred državo enakopravne (latinsko pares); zato se ta ureditev imenuje paritetni sistem.

V veliki večini modernih držav imajo lo-

čitev Cerkve od države ali pa paritetni sistem. V načelnem oziru med obema načinioma ni velike razlike. Pri obeh načinih zavisi Cerkev od države. V praktičnem življenju pa se izvaja ločitev Cerkve od države zelo različno; tudi paritetni sistem ima v praksi več variant.

Cerkev živi v moderni državi svoje življenje, ne meneč se za teorije in sisteme o njenem razmerju do države. Samo po sebi je razumljivo, da zadeva v taki državi na različne težave in omejitve, ki pa jih skuša kolikor se da omiliti. Nekaj držav pa je tudi v modernem času takih, ki odkrito priznajo Katoliško Cerkev kot tako in dajejo katoliški veri prvenstveno stališče.

DR. AL. ODAR

POVOJNI SOCIALNI PROBLEMI

5. DEMOKRACIJA

V drugi svetovni vojni sta bila odločilno poražena narodni socializem in fašizem, dva avtoritarna in protidemokratska režima. Vsemogočni strankarski diktatorji so vtonili v vojni vihri. Tako je svet upravičeno pričakoval, da bo iz petletne svetovne morije vzniklo vsaj eno dobro: resnična demokracija v vsem veličju in sijažu, ko bodo narodi vzeli sami v svoje roke odločevanje o svoji usodi in ne bo nikogar več, ki bi jih vklepal v protiljudske režime in jih proti njih volji mogel zavesti v krvave mednarodne zapletljaje.

Vsi vemo in bridko izkušamo, koliko so se velika pričakovanja vresničila. Bitka za demokracijo še ni dobljena, ampak se boj za njo nadaljuje, — zaenkrat nekrvavo — po poslanskih zbornicah, na mednarodnih zborovanjih, po svetovnem časopisju, v knjigah, celo Cerkev ni mogla mimo tako perečega vprašanja.

Po tem takem smo tudi mi opravičeni, da vprašanje demokracije uvrstimo med poveljne družabne probleme, saj je težko najti kako drugo vprašanje, ki bi tako globoko in mnogostransko posegalo v razvoj naše poveljne družbe.

1. Pojem demokracije

Beseda demokracija, ki nam je dan danes tako domača, je grškega izvora (demos = ljudstvo, kratos = moč) in pomenja oblika vladavine, v kateri ima ljudstvo moč, oblast, vlado.

Aristotelu (384—322 pred Kr.), velikemu grškemu mislecju, je demokracija poleg monarhije in aristokracije ena izmed "dobrih" državnih oblik ali boljše: ena izmed oblik vladavine. To je tista oblika vladavine, v kateri ljudstvo samo vlada, ali nekoliko obširneje: demokratska država je tista država, v kateri ljudstvo žvaja državno oblast.

Vsi kasnejši pomembnejši pisatelji o demokraciji so obdržali osnovni pojem o demokraciji, kakor ga najdemo pri Aristotelu, a so ga v novejšem veku pod vplivom pravnega pozitivizma razširili v smislu ljudske suverenosti, tako da jim demokracija pomenja priznanje ljudstva kot edini izvor vse oblasti v državi, čigar odločbe, sprejete z večino ljudskih glasov, so vedno opravičene in legitimne. (Montesquien, Rousseau, Tocqueville in drugi).

Tako pojmovana demokracija je našla svoj izraz v formulaciji "človečanskih pravic", ki jih je uzakonila francoska konstituenta v avgustu 1789. leta in ki so svetu poznane pod geslom: svoboda, enakost in bratstvo za vse!

Ista ideja je bila temelj tudi severno ameriške nezavisnosti, ki je bila razglašena že tri leta prej (1776) s slovesno deklaracijo, ki se pričinja z besedami: "Smatramo kot samo po sebi umevno resnico, da so vsi ljudje ustvarjeni enaki; vsi so obdarjeni od svojega Stvarnika z neodsvojljivimi pravicami, med katere spadajo pravica do življenja, do

Večer na Kredarici. — Večne pomladi vabi nas žar...

svobode in sreče. Za varstvo teh pravic se med ljudmi snujejo vlade, katerih oblast poteka iz pristanka vladanih. Ljudstvo ima pravico spremeniti ali odstraniti obliko vladavine, ki ne ustreza več tem ciljem ali jih ovira."

V kratkih desetletjih je demokratična ideja zajela ves civilizirani svet in postala osnovni zakon vseh kulturnih držav. Tako močna je demokratična misel, da nimamo dan danes prav nobene oblike vladavine, ki bi hotela veljati za "nedemokratično", pa naj bi neposredno ali posredno demokracijo, za parlamentarno ali avtoritarno, meščansko ali neomejeno, krščansko ali laično, osebno ali stvarno, monarhično ali republikansko, zapadno ali vzhodno... vse in vsaka hočejo biti demokratične, čeprav velikokrat že sami imenski naslovi, ki smo jih pravkar navedli, pomenjajo medsebojno nasprotje in vzbujajo dvom o resnični demokraciji.

Določiti vsebino resnične demokracije, to je namen naše nadaljne razprave. Tu le še omenimo, da Cerkev načelno demokratični ideji ni nikoli nasprotovala. Umljivo, da je vedno odločno zavračala zmoto pravnega pozitivizma, ki zanika naravno pravo in s tem božjo avtoriteto in ljudstvo postavlja kot prvi in edini vir vsega prava. Zmotno je tudi naziranje, da so vsi ljudje in v vsakem pogledu enaki, ko je treba razlikovati in priznati sicer enakost vsem ljudem z ozirom

na njih človeško naravo, osnovne pravice in zadnji namen, a niso v vsakem oziru enaki, ko so različni po močeh in zmožnostih, po duševnih vrlinah in krepostih in po socialnem položaju, ki iz teh naravnih razlik izhaja. Zmotno je tudi naziranje pozitivistov, da je to, kar ljudstvo z večino sklene, tudi vedno že pravo in pravično, pa čeprav bi ne bilo v skladu z naravnim božjim zakonom ali bi pomenjalo nasilje nad brezbrambno manjšino.

S to rezervo do napačno pojmovane demokracije pa je že Leon XIII. v encikliki "Libertas" (20. jun. 1888.) poudaril nauk Cerkve, "da ni prepovedano izbirati si vladavine, ki imajo ljudski značaj, le da se vpoštevata katoliški nauk o izvoru in rabi javne oblasti"; in na drugem mestu, "da Cerkev na zavrača nobene izmed različnih oblik vladavine, da so le same po sebi primerne za dosego splošne blaginje".

Sedanji papež Pij XII. pa je v božičnem nagovoru 1944. leta kar naravnost izjavil, da "z ozirom na obširnost in naravo žrtev, ki jih moderna država zahteva od vseh državljanov, ... mnogi mislijo, da je demokratična oblika vladavine naravna zahteva človeškega uma".

V čem bi torej mogla biti problematika sodobne demokracije?

2. Demokracija in demokracija

Vprašanje demokracije se zapleta že ob samem dejstvu, da imamo v današnjem svetu

dve prevladajoči demokraciji, ki pa si po svojem značaju in oblikah popolnoma nasprotujeta: zapadna demokracija, imenovana tudi statična ali meščanska liberalna demokracija, in pa vzhodna demokracija, ki jo poznamo tudi pod imenom socialistična ljudska ali progresivna demokracija.

1. **Progresivna demokracija** je izraz, s katerim boljševizem označuje svoje sedanje stanje "socializma" ali "diktature proletariata". Boljševizem imenuje to svoje stanje demokracijo (vlado ljudstva), ker se vladajoči razred komunistov istoveti z ljudstvom; imenuje pa to demokracijo progresivno, ker zanj pomenja le neobhodno potrebno vmesno stanje v razvoju h končnemu cilju, ki je popolni komunizem, ki v svojem dovršenem stanju, kakor uče komunistični teoretiki, ne bo poznal nobene države ne socialne oblasti, ker bo komunistično ljudstvo tako popolno in altruistično čuteče, da nobena oblast ne bo več potrebna.

Ni nobenega dvoma, da bi tudi komunistična "proletarska diktatura" hotela demokratsko obliko vladavine. Prireja "ljudske" posvete, vprizarja pogoste volitve, kamor naganja volivce z obljubami in bičem, ponareja in svobodno kroji volivne rezultate, ima "ljudski" parlament in še polno drugih "ljudskih" ustanov, da bi tako pred domačim in tujim svetom delala vtis ljudske oblasti!

Komunistična stranka ima svoje časopisje, ki ima monopolni položaj in ki se čudovito razume na lažljivo propagando in ponarejanje dejstev, ima v svojih rokah žandarmenjo, policijo in tajno policijo, ima ves prehranjevalni, upravni, sodni in izvršilni aparat, tako da res ni težko dobiti vsak hip "svoboden" pristanek ljudstva na "demokratsko" komunistično diktaturo!

Progresivna demokracija je torej oblika vladavine, ki komunistični manjšini daje izključno in nekontrolirano oblast v roke, da z njo gospoduje nad ljudstvom in zatira svoje nasprotnike. V progresivni demokraciji ni ne svobode državljanov, ne enakosti, ne bratstva, — niti ne med samimi "tovariši", kaj šele napram ljudstvu! Ta demokracija ne pozna ne moralnih ne pravnih zadržkov. Brutalna sila, ki jo komunistična stranka drži v rokah, je njeno "pravo" in "pravica"! Volja komunistične partije je zakon. Vse je dovoljeno, vsa sredstva so posvečena, da le služijo ciljem komunizma in njegovi nadvladi nad ljudstvom.

Nemoralnost takšne "ljudske demokracije" je na dlani. Tudi ko bi komunistična stranka v narodu imela večino, bi bilo skrajno nemoralno na tako brezobziren in krut

način zatirati politično manjšino kakor to delajo komunisti. Tem hujši zločin je, da samozvana manjšina, navadno celo neznatna manjšina, krvavo gospoduje nad večino prebivalstva in mu vsiljuje svoj red in svoje mišljenje. Tudi ne gre za diktaturo proletariata kot takšnega nad ostalimi družabnimi razredi, ampak za diktaturo nemoralne in nasilne klike nad vsem ostalim prebivalstvom.

Komunistična "demokracija ljudstva" vzame svojim nasprotnikom pravico do svobodnega tiska, do svobode mišljenja in govora, možnost sleherne propagande in celo pravico do svobodnega bogočastja. In kje naj bo svoboda in spoštovanje do osebnosti v režimu, v katerem je sleherni prebivalec do kraja odvisen od vladajoče skupine komunističnih mogotcev, njih samovolje in njih neprestano se menjajočih načrtov, enoletk, petletk, dvajsetletk...; kjer ni človek in njega dostojanstvo in pravica nič, pač pa vse moč, stroj in strankin aparat.

V družbi, ki je zgrajena na naravnih socialnih temeljih so zdravi pozitivni elementi tista vez, ki vežejo družbo v eno občestvo, kakor ljubezen do domovine, ljubezen in strpnost do bližnjega in medsebojna človeška vzajemnost. "Ljudska" demokracija teh čustev ne pozna. Zato skuša držati skupaj svoj nasilno zgneten kolektiv s tem, da neprestano vzbuja v neorientirani masi negativna čustva mrznje in sovražstva vedno proti nekemu: mrznja proti Bogu, Cerkvi, proti imperialistom in kapitalistom, mrznja proti narodnim izdajalcem in špijonom, proti ljudskim škodljivcem in sovražnikom, mrznja proti vsem in proti vsemu, kar ni komunist. In če ni primerne predmeta, ki bi ga bilo treba sovražiti, si ga komunistična propaganda izmisli, da more tako držati svoje zaslužnjene mase v neprestani živčni napetosti in razdraženosti, pa zlasti tudi zato, da bi ljudstvo ne utegnilo misliti na lastno bedo in revščino, ki mu je pod komunistično strahovlado v delež.

Diktatura proletariata, kot nam govore komunisti, pa ni sama sebi namen, ampak je njen cilj vzgojiti novega socialističnega človeka, ki bo po svojih krepostih, delavnosti in mišljenju vreden prebivalec bodočega komunističnega paradiža na zemlji. Če jih vprašamo, koliko časa bo ta "šola" trajala, nam seveda ne morejo povedati. Lenin sam je napisal, da "zelo dolgo" (Država in revolucija). Mirno moremo komunistom povedati, da bodo na izpolnitev tega svojega ideala čakali vsekakor dalje časa, kot so Judje na Odrešenika, ali bolje: nikdar ga ne

Koča pod Bogatinom. — Na planine, na planine vedno vleče me srce...

bodo dočakali! Zakaj ne? Zato, ker je komunizem **protinaraven**. — Krščanstvo mnogo zahteva od človeka, ko zapoveduje, da ljubimo svojega bližnjega tako kakor sami sebe. Ravno zaradi te zapovedi je krščanska vera za mnoge pretežka. Toda komunizem v svoji osnovi zahteva neizmerno več: ljubiti bližnjega **bolj** kot samega sebe! Kako bi mogel komunizem s sredstvi, s katerimi razpolaga, z materializmom, ki ga uči, tako globoko preobraziti človeško naravo?! Nikoli! Ljudje krive hrbte pod nasiljem. Čim bo vsled notranjih ali zunanjih vzrokov komunistom padel bič z roke, bo tudi že konec njihovega "socializiranega" človeka!

2. Obrnimo sedaj pogled od lažne "ljudske in progresivne" demokracije, ki je posmeh vsake resnične ljudske vladavine ter poglejmo ono **drugo demokracijo** našega časa, ki prevladuje v svobodnih deželah.

Ko bi listali v knjigi demokracije od njenega rojstva pa do danes, bi le eno mogli nesporno ugotoviti, da je tudi demokracija le eden izmed družabnih redov, torej človeška ustanova in kot takšna podvržena mnogim nepopolnostim. Veliko njenih strani je omadeževanih z nedolžno krvjo; naleteli bi na dogodke, ko je tudi demokracija morila v imenu enakosti, svobode in bratstva. Videli bi jo hoditi po mnogih krivih potih, posebno vselej tedaj, kadar je pozabila, da tudi politično ne more biti dobro, kar je moralno slabo, ali kadar se je predajala Machi-

avellijski politični filozofiji, kateri je vsako sredstvo dobro, ako le vodi do zaželenega uspeha.

Toda tu nam ne gre za to, da bi motrili zgodovino demokracije, ampak **v čem naj bi bila njena danšnja problematika**. Poglejmo na kratko:

Zapadna demokracija, tako pravijo sociologi, se je porodila iz velike francoske revolucije pred 150 leti. Njene dobre strani so, da je prinesla narodom politične in državljanske svoboščine, osvobodila je kmeta fevdalne podložnosti, omogočila je svoboden razmah trgovini in obrti, odprla zasebni podjetnosti prosto pot, zajamčila je zasebno lastnino, svobodo besede in prepričanja, uvedla je splošno, enako in tajno volivno pravico, nastala so ljudska parlamentarna zastopstva kot zakonodajna telesa, tako da ima narod posredno in neposredno vpliv na vodstvo državnih poslov.

Te in še druge so resnične pridobitve, ki jih je demokracija uvedla v teku zadnjih 150 let. Veliko je tega, — a za naš čas, tako pravijo kritiki, — **premalo**.

Meščanstvo kot posedujoč razred, ki je po demokraciji dobilo vodstvo in oblast v družbi, se je s temi demokratičnimi pridobitvami moglo popolnoma zadovoljiti, saj mu je taka demokracija zagotovila njegovo posestno stanje, politične svoboščine in celo prevladujoč vpliv v družbi. Toda v naši dobi stopa na plan **četrti stan**, to so vedno bolj naraščajoče proletarske delavske mase, ki

na vsak korak čutijo, da se potom same politične demokracije ne morejo dostojno včleniti v obstoječo družbo, ampak mora politični demokraciji slediti **gospodarska demokracija**, ki bo najširšim ljudskim pljastem omogočila dostop do gospodarskih dobrin, odzela delavstvu značaj proletarstva in zagotovila tudi četrtemu stanu človeka primerno življenje.

Kar se v našem času zahteva, ni nič več

in nič manj kot **gospodarska preosnova** sedanje zapadno demokratske družbe. Brez števila je tovrstnih predlogov. V okviru naše razprave se seveda moremo omejiti le na **poglavitne skupine demokratov**, ki zahtevajo gospodarsko preosnovo demokracije, pri čemer popolnoma pustimo ob strani nasprotnike demokracije tako iz desničarskega kakor levičarskega tabora.

(Se nadaljuje.)

DR. IVAN AHČIN

TRI NOVE SLOVENSKE KNJIGE

Jeremija Kalin:

VELIKA ČRNA MAŠA ZA POBITE SLOVENCE

Škoda bi bilo, če bi dolgo in razvlečeno pisali o knjigi, ki je nastala v trpljenju begunstva. Škoda zato, ker bi zgedalo, kakor da ponujamo kot tržno blago nekaj, kar nam mora biti sveto. Saj obsega spomin na naše žrtve v preteklosti in naše upanje v bodočnosti.

Oba umetnika sta v tej knjigi zajemala iz dogodkov neposredne preteklosti: pesnik v besedi, slikar v potezi. Zagledala sta se v zgodovinske in osežne dogodke, jim vlila duha ter jih povezala v spomin hvaležnosti žrtvam in v opomin rodu, ki naj v bodočnosti iz teh žrtev živi. Obstanimo predvsem ob pesniku. Dogmatske resnice in politične poglede naniza tako, da moremo celotno zamisel zaslutiti in živo razumeti, pojmujoč jo kot pravi pesnik: da je vse glasbena fantazija.

Za podlago svoji pesnitvi je vzel liturgični potek črne maše z nekaterimi dodatki.

V Uvodu zapoje pesnik idejni program našega begunstva in izseljenstva, ko zapiše o narodu in Mariji: "Naša jadra — Tvoj plašč. Naša zastava — Tvoja volja". Še globlje pokaže teološki (božji) smisel našega življenja, ko zakliče: "Visoko dvigni, Bog, slovensko žrtev"!

Iz navidezne osamljenosti nas postavi v tok kot vršilec božje volje in krščanske naloge. Lepo mu služi pri tem znani Jegličev govor v Celju in preroška dejanja škofa Rožmana, ko je s klicem k pokori želel svoj narod obvarovati nesreče.

Ves daritveni del izraža pesnikov namen, prikazati žrtev slovenskega naroda ob liturgični mašni daritvi. Lepo izrazi vrhovni smisel naše emigracije: "O Bog, če so potrebne še žrtve k naši žrtvi, naj bomo mi tisti zreli trsi, da iztisneš iz nas vso kri za rešitev teh apokaliptičnih duš!" In kasneje v Očenašu

dodaja: "Narod, moj narod! Božje jeze ne kliči! Bič, tebi namenjen, prepresamo begunci". Ob misli na strašne žrtve naših iz mrtvaških jam, daje upanje nam in onim doma: "Njih kri svoji zemlji rodni je stekla v plodno drobovje".

V zadnjem poglavju v prividu gleda konec žalosti slovenskega naroda, ki je za svoje žrtve poplačan z zmagoslavjem, ob prihodu končnega Zmagovalca Božjega Jagnjeta.

Tako celotno ni še noben slovenski umetnik obdelal naše zgodovine zadnjih let. Pri bližal se je dogodkom, jih opisal in opisal (morda na nekaterih mestih preveč samo opisal!) z besedami, ki jih je že znal, druge dobil med ljudstvom, nekatere pa sam ustvaril.

Kar opisuje in opeva, mu vre iz duše, v katero je zajel dogodke, jih preživel in izlil v besedo. Bogat je po podobah, ki prekipevajo, bogat je v živem slikanju. Dobro je porabil misel liturgičnih mašnih molitev in p. sv. pismo. Mnogo je črpal iz najbolj skrivnostne knjige sv. pisma, zato tudi najbolj brane v času negotovosti in trpljenja — iz Skrivnega razodetja sv. Janeza. Znal je lepo postaviti nasprotje: sovraštvo in ljubezen, trpljenje in povelicanje. V službo pokliče vse žive in mrtve in nazadnje v povzdigovanju v daritev združi ves narod ter ga ob koncu poveliča.

Dvojna ljubezen sije iz vse pesnitve do Boga, v katere luči gleda in razume vse, tudi naše begunsko in izseljensko trpljenje, in ljubezen do naroda, ko se veseli z njim v sreči in žaluje v nesreči. Močna je odkrita izpoved pesnikovega verskega prepričanja, ki diha iz vsega in vse v to tudi usmerja in tudi nam pokaže, da smo v vsej zapuščenosti verliki, če vzamemo svoje življenje kot življenje rodu, ki se žrtvuje tudi do kraja, če Bog tako hoče. Tako je ustvaril našo največjo versko pesnitev. Hvaležni moramo biti, da je ta velika doba slovenske zgodovine našla pesnika, ki ji je ostal v vsem pravičen sodnik, s svojim nadnaravnim gledanjem pa veren vodnik.

Dr. Alojzij Odar:

KATOLIŠKA AKCIJA IN DELO V NJENIH ORGANIZACIJAH

Te dni je izšla v Buenos Airesu knjiga z gornjim naslovom. Z njo je slovenski begunski tisk ne samo pridobil na številu, ampak predvsem na svoji vsebinski raznolikosti in duhovni moči. Knjiga zasluži pozornost vsakega Slovenca, saj je namenjena vsem po svoji vsebini in jeziku.

Knjiga ima dva dela. V prvem delu, ki je ponatis že pred desetimi leti doma izišlega Katekizma Katoliške akcije, je govor o Katoliški akciji, njeni potrebnosti, znakih, delu, zgraditvi in silah, v drugem delu, ki je nov, pa govori avtor o organiziranju in vršenju akcij. Posebej se obravnava ustanovitev jedrne skupine in prvo delo v njej. Na koncu so dodani podatki o izvedbi organizacije Katoliške akcije v Sloveniji z njenimi pravili in pravili za "Molitveno pomoč". To je vsebina dela po formalni strani.

Težje pa je delo dovolj prikazati po njegovi vsebinski strani. Pisano je tako zgoščeno in jedrnato, da vsebine niti ni mogoče podati. Avtor se je držal oblike katekizma. To daje delu veliko jasnost in preglednost. Ob branju človek nikjer ne naleti na mesto, ki bi mu ostalo nejasno. Druga odlika je popolnost. Na katero koli vprašanje hočeš odgovora v tej snovi, vedno ga dobiš. Vsaka trditev, vsako obvezno določilo, vsako načelo je razloženo in utemeljeno. To je tretja odlika dela. Nešteti citati iz cerkvenih določil in dokumentov kakor tudi izreki svetnih avtoritet v znanosti in organizaciji delo utemeljujejo in bogatijo. Posebno je pa še treba naglasiti veliko sistematičnost. Vse si sledi eno iz drugega, razlaga je premišljena in metodična. Kljub temu pa slog ni suhoparen, ampak sočen in prepričljiv. Iz vsega dela odseva veliko teoretično znanje, poglobljenost in premišljenost, pa tudi praktična izkušnost. Zato je delo absolutno avtoritativno.

Čeprav je delo namenjeno predvsem članom Katoliške akcije, pa bo vendar našel v njej mnogo dragocenih napotkov in načel vsak voditelj in sodelavec v kateri koli organizaciji. Še v poglavjih o organiziranju in izvrševanju akcij avtor govori splošno o teh vprašanjih, ker vse to velja tudi za Katoliško akcijo. Gotovo je to najboljši slovenski priročnik za organizacijsko vodstvo, zlasti ker je najbolj popoln. Govori o proučevanju cilja, metod in položaja, o delovnem načrtu in delitvi dela, o izbiranju sodelavcev, avtoriteti in ukazovanju, koordinaciji in kontroli, disciplini in organizatornem znanju. V poglavju o izvrševanju akcije pa

govori o njeni pripravi, izpeljavi in pospravi. O vsem tem je toliko gradiva, da bo vsak dobil v njem, kar mu je v znanju potrebno.

Knjiga je res namenjena skupnosti in v korist skupnosti, zato jo vsem toplo priporočamo. Ima 207 strani in stane v usnje vezana \$ 15.—, v polplatno pa \$ 12.—. Naroča se pri upravi "Duhovnega življenja".

P. C. M. Heredia — Franc Kremžar:

VIR NAJVEČJE SILE

Ta knjiga je šele v tisku. Nanjo smo v nekaj besedah opozorili naše bralce že v zadnji številki. Tudi smo že razpisali prednaročbo, v kateri stane knjiga 10 pesov, dočim bo po izidu stala 13 pesov. Naroča se v upravi "Duhovnega življenja", Víctor Martínez 50, Buenos Aires.

Danes objavljamo nekaj odstavkov iz uvoda prevajalca in avtorja.

Prvi pravi:

"Iz vsega srca sem Bogu hvaležen, ker mi je po tako čudoviti poti dal priliko, da sem spoznal to prelepo knjigo. Bil je zame čas velike stiske, ki pa mi je končno bila le v prid. Spet se je izkazalo, kakor že tolikokrat v mojem življenju, da so bridkosti in težave, ki so me zadevale in ki sem o njih sodil, da so velika nesreča, bile blagoslov. Naši slovenski predniki niso zastoj postavili pregovor: "Kar Bog stori, vse prav stori!" Mi seve smo nanj pozabili; zato pa nam ga zdaj Bog vteplje v glavo. Da bi le vse naše trdube to razumele! Ta knjiga mi je bila čudovita tolažba, iz nje sem se navzel tolikšnega zaupanja v božjo Dobroto, Ljubezen, Zvestobo, Pravico in Moč, da me danes ni strah prav nobene sile tega sveta.

Avtor pa med drugim izvaja:

"Od vsega početka ta knjiga ni bila pisana za "pobožne ljudi", ampak za posvetnjake. Tiste, ki se imajo za "pravične", take knjige, kakršna je tale naša, ne potrebujejo... Ti bodo knjigo gotovo označili vsaj za nevredno stvar, ki jo obravnava, ker je pisana v slogu, kateri se jim zdi preveč časnikarski in premalo resen.... Ko sem to knjigo pisal, sem mislil na čisto drugačne bralce...

Ta knjiga je pisana za bankirje, kakršen je bil Matej; za trgovske ljudi in take, ki drugim denar posojajo, kakršen je bil Zahej; za plemenite vojake, kakršen je bil evangelijski stotnik; za ženske, bodisi da so poštene delavske, kakršna je bila Marta, bodisi posvetne dame s srcem Marije Magdalene, bodisi kakor skesana prešustnica. Mislil sem na preprosto in neuko, vendar za vse dobro vneto ljudstvo, kakršni so bili apostoli in

Ti in tvoji otrok...

Pomen družinske vzgoje (Nadaljevanje)

Otrokova vzgoja mora biti dolgotrajna, neprekinjena in dosledna; nedoslednost v vzgoji se bridko maščuje nad starši in nad otrokom. V vzgoji se morata lepo vzajemno in vztrajno družiti ljubezen in strogost. Tudi tem zahtevam dobre vzgoje je najlaže zadostiti z urejeno družinsko vzgojo. Poglejmo nadrobneje.

Dobra vzgoja zahteva stalnost vzgojiteljev. Če se menjavajo, se z njimi menjava tudi način ravnanja, zahtevanja, svetovanja itd. Otrok se mora vedno znova navajati na nove načine ravnanja, se mora življati v novega vzgojitelja, mnogih "novih" ravnanj ne razume ali se jim vsaj težje privadi, kritičen otrokov duh primerja prejšnje ravnanje z novim, in preteklost je zlasti še v otrokovih očeh lepša, svetlejša kakor sedanost. Že samo to povzroča ali veča v otroku njegovo naravno nezaupnost do novega vzgojitelja, kar vzgojo le otežkoča. Tudi nov vzgojitelj se mora, če hoče vzgajati dobro, živeti v svojega gojenca, ga dodobra spoznati, kot smo to videli v sestavku o važnosti indivi-

dualne vzgoje. Dokler se v otroka ne vživi, ga dodobra ne spozna, je vsa njegova vzgoja le neko bolj ali manj vzgojno tipanje, iskanje pravega načina in pravega odnosa do gojenca. To pa povzroči velik in škodljiv presledek v vzgoji. Nov vzgojitelj si mora pridobiti zaupanje otroka, ako hoče zares vzgajati. Tudi to ni tako lahko doseči v kratkem času. Teh težav in nevarnosti ne pozna družinska vzgoja, kjer stalno vzgajata ali vsaj vodita vzgojo oče in mati.

V dobri vzgoji se morata družiti ljubezen in strogost. O pomenu ljubezni in strogosti v vzgoji in o tem, kako naj se medsebojno družita in dopolnjujeta, bi bilo treba napisati posebno knjižico. Tu se moramo omejiti le na nekaj misli. Ako vlada le strogost v vzgoji, bodo zaradi tega zelo verjetno otroci postali otožno preplašeni, nezaupni ali pa tudi zakrknjeni. Vsekakor bo pa taka vzgoja povzročila več slabih kakor pa dobrih nasledkov. Vzgoja, zgrajena zgolj na mehkošno ljubezen, ki ne pozna tudi potrebne strogosti, pa je nesposobna obvladati neurejena

Gospodovi učenci pred prihodom sv. Duha; na uboge in nesrečne, kakršen je bil slepi Bartinvaj; na hvaležne ljudi, kakršna je bila Petrova tašča; na maloverne, kakršen je bil Tomaž; na ljudi, ki so zašli na slača pota, pa so dobrega srca, kakor desni razbojnik. Končno sem mislil na izobražene ljudi, ki so, daši ostroumni v besednem boju, vendarle iskreni, spoštovani in zlasti nad vse sposobni, kakor je bil Natanael. Nisem pa hotel napisati kake "nabožne knjige". Potrudil sem se, da bi knjiga bila zanimiva tudi za take, ki pobožne stvari le malo bero. Moj namen je bil, da bi se znanstvenikom in svetovnjakom ne bilo treba sramovati, če imajo to knjigo v svoji knjižnici. Da bi ta knjiga manj pobožnim bralcem ne padla iz rok, doslej nisem hotel govoriti o večnih dobrinah, o katerih navadno edinole govore tiste knjige, ki obravnava o molitev.

Hotel sem pokazati in mislim, da se mi je posrečilo, da je moč molitve mnogo večja kakor pa moč denarja; ona namreč lahko zadobi ne samo denar, ampak tudi mnogo drugih stvari, ki jih denar ne more dati. Trudil sem se, da bi bralca prepričal, da moliti ni prav nič težko, čeprav se človek težko navadi ta vzvišeni in vsemogočni jezik govoriti z brezhibnim naglasom...

Končno sem dokazal, da se delovno območje te čudovite sile razteza bodisi na prihodnost, bodisi na preteklost, na čas in na večnost. Zakaj bi torej ne poskusil, ko tako malo stane?"

*

Tako sodita o knjigi prevajalec in avtor sam.

Od srca želimo, da bi to knjigo prebral vsak Slovenec! Vsak, najsi še moli ali več ne moli.

nagnjenja v otroku ter ga pripraviti na resnobnost in na težave življenja. Otroci, ki so v svojih zgodnjih in razvojnih letih uživali zgolj tako popustljivo ljubezen, bodo vse svoje življenje neurejeni in nesrečni in bodo delali nesrečne še druge. Ena sama oseba le zelo težko v pravem razmerju in ob pravem času modro družji ljubezen in strogost. Ako je vzgoja otroka izročena le moški osebi, bo zelo verjetno v preveliki meri vladala strogost, ako ženski osebi, bo verjetno le preveč prevladovala ljubezen.

V družini vzgajata vzajemno oče in mati. Oče vzgaja z odločno, mati s prizanesljivo besedo, ki pa dobiva po očetovi odločni svojo zdravilno moč. Oče vzgaja bolj z ukazovanjem in nadzorstvom, mati s toplim povdankom, razumevajočim svarjenjem, neutrudnim vzpodbujanjem ter dobrotnim navajanjem k spolnjevanju dolžnosti, a njena dobrota prejema v otrokovih "trenutkih slabosti" dovolj močno in uspešno avtoriteto po očetovi strogosti. Čeprav oče zaradi svojega dela živi med dnevom često izven kroga družine in navidezno vzgaja le mati, ki trajno živi ob svojih otrocih, dejansko vendar vzgajata (in morata vzgajati) oba, ker daje oče, ko se vrne s svojega dela v družinski krog, polno vpljavo in oporo materinim besedam in njenemu vzgojnemu ravnanju. Take vzajemne vzgoje ne more v polni meri nadomestiti noben drugi vzgojni krog.

Po zakonu narave, to je — po volji božji torej morajo otroka vzgajati in vzgojiti predvsem njegovi starši. Bog pa nikomur ne nalaga nikakih dolžnosti brez svoje pomoči, zlasti še ne staršem v tako veliki, težki in v tako važni dolžnosti, kot je vzgoja otroka, ki jo morajo starši vršiti kot božji namestniki v božjem imenu in za Boga. Zato Bog staršem po zakramentu svetega zakona nalažja prav posebne milosti in pomoč za njihovo vzgojno delo. Vsak prejeti talent pa pomeni vselej za človeka tudi dolžnost in odgovornost, kako je z njim gospodaril. Zato je krivda staršev tem večja, če se ne posvete dovolj resno tistemu delu, ki ga morejo najuspešneje vršiti le oni in ki je zanje in za vso družbo, zlasti pa še za njih otroka, za njegovo to- in onostransko srečo odločilno.

O odločilnem pomenu družinske vzgoje nam govore dovolj jasno tudi nasledki zanemarjene ali slabe družinske vzgoje. Življenje mladih ljudi samo nam namreč dan na dan dokazuje, da so otroci skoraj po neki notranji nujnosti dobri, če so bili v družini deležni dobre vzgoje; uči nas pa tudi nasprotno, da so otroci, ki so v družini prejeli le površno ali napačno vzgojo, večinoma igrače neurejenih nagnjenj, nesrečni v sebi, bole-

Prvoobhajanci v taborišču.

čina za starše in breme za vso družbo. Življenje samo nam dovolj zgovorno dokazuje, da nasledkov slabe, opuščene ali zanemarjene družinske vzgoje ne more docela odpraviti nobena druga še tako skrbna vzgoja. Te ugotovitve drugih mi potrjuje tudi moje lastno opazovanje tisočev in tisočev mladih ljudi, med katerimi in za katere sem živel v svojih preteklih letih. Kadar koli sem srečal neurejenega, notranje razrvanega mladega človeka, skoraj vselej sem odkril vzrok v pomanjkanju ali v pogrešeni družinski vzgoji. Posebej pa moram poudariti, da za dobro vzgojo ne zadostuje že samo pobožnost staršev. Dobra vzgoja zahteva tudi veliko življenjske modrosti, zlasti pa harmonijo med starši.

Iz vsega dosedaj povedanega pa tudi dovolj jasno sledi, kje moramo najprej iskati vzrok za toliko razrvanih mladih življenj. Ko dan za dnem opazujemo ali tolikokrat srečujemo nevzgojene ali zašle mlade ljudi, često prav na kratko opravimo z njimi rekoč: mladina je odpovedala; pa bi morali in mogli povedati resnico le z besedami: vzgojni krogi, zlasti družinska vzgoja je odpovedala, ni spoznala svoje svete dolžnosti. Res, da je danes vsepovsod veliko kvarnih vplivov, ki razdirajo delo tudi dobrih vzgojiteljev, toda moramo se tudi vprašati, koliko smo se, koliko so se zlasti starši potrudili, da s svojimi protesti odpravijo kvarne javne vplive, koliko so se s študijem teh nevarnosti in s študijem vzgojnih vprašanj trudili, da bi svoje otroke mogli dovolj uspešno pripraviti tudi na nevarnosti sedanjega življenja.

Po vseh dosedanjih sestavkih nam bodo veliko bolj razumljive postale besede enega največjih vzgojiteljev, besede, ki smo jih navedli v uvodu v naša razmišljanja, besede škofa Slomška: "Kar skrbna mati (oče) otrokom stori, se z zlatom in srebrom ne plača, kar pa mati (oče) pri otroku zamudi, šela ne popravi in palica ne poboljša."

DR. RUDOLF HANŽELIČ

KUJ ME, ŽIVLJENJE, KUJ...

Moč volje, psihologija in Bog

Bog bo pomenil za naše življenje najvišjo vrednoto, za našo voljo najmočnejši nagib in največjo privlačno moč, ko bomo dodobra spoznali, da je Bog neskončno popolno bitje in da on edini more trajno zadovoljiti in zadostiti najglobljam in najlepšim teženjem človeške narave in zato more tudi on edini utešiti najgloblje teženje naše duše, teženje po sreči. Kajti srečni smo, ko dosežemo, kar si najlepšega in najvišjega želimo za svoje in drugih življenje.

A zgolj to spoznanje še ne napravi naše volje TRAJNO močne. Zakaj ne? Si že bil kdaj pri kakem predavanju ali pridigi, ki je izredno močno vplivala nate in prebudila v tebi živo željo, posvetiti se tem ali onim ciljem, za katere je govornik skušal pridobiti navzoče. V tistem trenutku se ti je morda zazdelo, da bi v službi teh ciljev mogel goré prestavljati, slednjič oviro premagati in tudi največje žrtve in odpovedi sprejeti in mirno prenesti. Le nekaj dni nato pa se že nisi mogel na ljubo tem ciljem dvigniti niti pet minut prej iz svojega ležišča. Kako to? Kje je bil temu vzrok?

Jasnost našega spoznanja in s tem tudi moč naše volje se sčasom manjša, se izgublja, stavljeni cilji pod vplivom tolikih dogodkov vsakdanjega življenja prav radi stcpajo v ozadje in tako polagoma tudi v pozabljenje — ne da bi mi to hoteli ali se tega prav zavedali. Potiskajo jih v ozadje drugi cilji in druge često veliko manjše vrednote, ki pa pod vplivom domišljije ali strasti trenutno bolj mičejo, bolj vlečejo k sebi, bolj zaposle našega duha in s tem tudi bolj pritegnejo nase našo voljo. Izneverjenje velikim ciljem in vrednotam more povzročiti celo prav majhna vrednota ali celo nevrednota, ki pa je s pomočjo neurejenih človeških nagnjenj ali po navalu strasti zaslepila človeški razum, da ni več presojal prav in je v zlo zapeljal tudi voljo. Vse to se često dogaja v nas kakor brez nas. Zato često sami sebe ne moremo prav razumeti in si ne razložiti, kako smo se vendar mogli izneveriti kakim velikim vrednoti ali kakemu velikemu cilju zaradi

majhnih brezpomembnih vrednot ali celo zaradi nevrednot.

če torej hočeš, da bo Bog za tvoje vsakdanje življenje postal zares vodilna vrednota, ni dovolj, da ga le spoznaš kot najvišjo objektivno vrednoto, niti ni dovolj, da ga spoznaš tudi kot najvišjo subjektivno vrednoto, to je kot najvišjo vrednoto prav z ozirom na tvoje življenje. Truditi se moraš tudi za to, da ti bo ta tako spoznana najvišja objektivna in subjektivna vrednota vedno živo pred očmi. Gotovo si že doživel tole: Zjutraj si se prebudil; še si želel malo poležati; čutil si se kakor brez volje, kakor brez moči. Pa si se nenadoma spomnil te ali one tebi zelo ljube naloge ali zelo važne dolžnosti in v trenutku je bila zaspanost premagana, v trenutku je bilo dovolj moči, da si brez oklevanja skočil iz postelje in se pripravil na delo. Ko bo Bog kot najvišja vrednota stal živo pred tvojimi očmi, bo tudi tvoja volja močna. Če naj je torej tvoja volja trajno močna, moraš Boga kot najvišjo vrednoto tvojega življenja imeti trajno pred očmi tvojega duha, ali z drugimi besedami rečeno: živeti moraš vedno v zavesti pričujočnosti božje. Ne smeš dopustiti, da kakšna druga vrednota potisne — tudi za trenutek ne — v ozadje Boga.

A tudi to še ne zadostuje. Da si pridobiš močno voljo, ni dovolj Boga kot najvišjo objektivno in subjektivno vrednoto spoznati in jo trajno imeti pred očmi. Jasno nam mora postati tudi to, kakšne dolžnosti izhajajo iz spoznanja te najvišje vrednote zame osebno prav v tem trenutku, kakšne dolžnosti v moji bližnji prihodnosti, kakšne dolžnosti za vse moje zemeljsko življenje z ozirom name, z ozirom na bližnjega, z ozirom na mojo večnost. Iz spoznanja Boga kot najvišjega cilja se bo porodila močna ljubezen do njega, iz te ljubezni do spoznanih dolžnosti, iz te ljubezni pa tudi dovolj močna volja za njih spolnjevanje, človek močne volje pa je prav tisti, ki dosledno spolnjuje svoje spoznane dolžnosti.

Ko svoje dolžnosti tako spoznaš, moraš takoj preiti tudi k njih spolnjevanju, pa čeprav

zaposlenost je zopet tisto važno sredstvo, ki osredotoči pozornost našega duha na našo dolžnost, in tako nas ne motijo več v toliki meri nešteti drugi miki in druge "vrednote". naša volja postaja prav zaradi zaposlenosti s spoznanimi dolžnostmi in nalogami še močnejša, še bolj "neupogljiva". Kdor pa ne preide takoj po spoznanju svojih nalog in dolžnosti tudi k njih spolnjevanju, se mu bo zelo verjetno izneveril, bo na spoznane dolžnosti in na postavljene cilje zelo verjetno "pozabil", zanje ne bo imel v sebi več dovolj moči iz razlogov, ki smo jim omenili zgoraj pri zgledu predavanja oziroma pridige. Ne smemo pa pozabiti tudi na to: samo opazovanje in spoznavanje kake umetniške slike in podobnih potez na njej, pa naj bi bila slika umetniško še tako dovršena in opazovanje še tako bistro, nadrobno in dolgo trajno, samo to spoznavanje slike človeka še ne napravi umetnika. Razen opazovanja in spoznavanja je potrebna še vaja. Najprej opazovanje, spoznavanje, takoj nato pa vaja, da se spoznanje ne pozabi. Tudi jezika se ne naučiš zgolj z učenjem slovnice in besed. Potrebna je vaja. čim več vaje sledi študiju, tem laže in gotoveje se premagajo težave jezika. Tako je tudi z močjo naše volje. Spoznati Boga, ga imeti vedno živo pred očmi, živeti v pričujočnosti božji, spoznati dolžnosti in potem dosledno z močjo volje, ki izhaja iz spoznanja vrednot in ciljev, vestno dan za dnem, uro za uro spoznane dolžnosti lepo izpolnjevati; to napravi človeka za mojstra železnovztrajne volje.

More se pa dogoditi tudi to: Je kdo prav dobro spoznal Boga kot najvišjo objektivno in subjektivno vrednoto, jo sprejel kot tako za svoje življenje, jo ima "vedno" pred očmi, je spoznal tudi svoje dolžnosti, jih želi spolnjevati, in vendar je njegova volja šibka,

nestalna. Kje je vzrok? Iskati ga moramo v tajnah človeške duše, kjer živé poleg Boga tolikokrat še druge, često zelo pretkano skrite "vrednote", morda celo nevrednote, ki jih je pa človek kdaj pod vplivom razmer ali strasti izredno močno doživel in si jih v svoji zmoti kot vrednote osvojil; postale so kakor zraščene z njegovo naravo, često celo tako, da se tega niti prav ne zaveda. Na zunaj je tak človek morda sprejel Boga kot najvišjo vrednoto svojega življenja, v globinah, v podzavestnih globinah svoje notranjosti ne. Zato je često tako razdvojen; zdaj se da voditi dejansko najvišji vrednoti, že v naslednjem trenutku morda koleba med to in med najmočnejše doživeto in med najgloblje osvojeno vrednoto ali celo nevrednoto; čez čas je ta slednja morda potisnila celo v ozadje, celo v hipno pozabljenje višje in tudi najvišje vrednote. Tako tak človek živi v večnem boju in razklanosti nekako dvojno življenje, njegova volja je nestalna, je šibka.

že to nam pove, kako zelo mora človek, ki hoče doseči trajno močno voljo, paziti na vse, kar od zunaj vpliva nanj in na vse, kar se dogaja in skriva v globinah njegove duše, njegove narave. Vedno mora biti na straži, da se ne vkrade v njegovo srce kako slepilo, kak malik, ki more povsem zaslepiti duha in srce, razum in voljo. Nehote se spominimo Kristusovih besed: "čujte in molite, da ne pridete v skušnjava. Duh je sicer voljan, alí meso je slabo" (Mt 26, 41). Koliko navdušenosti za Kristusa so iskreno izpovedovali apostoli samo malo prej, kako klavrno so odpovedali takoj ob prvi preizkušnji v svoji preveliki samozavesti.

Z delstvom notranje razdvojenosti v človeku pa so se nam odprla mnoga nova vprašanja, ki jih bomo reševali v naslednjih sestavkih.

DR. R. HANŽELIČ

EL MATERIALISMO

(El V. capítulo de "El libro de la Vida" de Dr. Aleš Ušeničnik)

Pero ya el hombre moderno mismo se avergüenza del materialismo abierto. Wilhelm Ostwald (1853-1921) anunció ya en 1895 al Congreso de Lübeck, la bancarrota del mecanicismo y materialismo. Rechazó también el idealismo, diciendo, que no es sino vana soñación. El mismo abrió la época del monismo energético. La realidad es únicamente energía. Todo es energía y nada sino energía. Sobre la doctrina de la energía, pues, tiene que apoyarse también la concepción del mundo.

También esta concepción del mundo no conoce a Dios, ni siquiera la vida después de la muerte. "La ciencia" — dice Ostwald —,

esto es, el conjunto crítico de todas las experiencias del linaje humano hasta ahora, no halló apoyo alguno de la idea de la vida después de la muerte". El supremo principio de la filosofía vital debe ser: que eliminemos de la vida todo pensamiento sobre la vida después de la muerte, y que arreglemos la vida como si después de la muerte todo estará acabado".

Esto no es, en verdad, sino el materialismo. Esta filosofía ha comenzado a anunciarla Ostwald en los especiales "sermone dominicales" para las capas sociales más anchas (Monistische Sonntagspredigten).

Pero, ¿no es triste esta concepción del mundo? La tristeza —dice Ostwald— los viejos la llamaron en la vida. Los viejos hombres ya no tienen calor corporal ni buena digestión; están molestos y enfermizos; he lo aquí, porque no pueden ser alegres de la vida. Tal “perspectiva de los viejos”, es decir, de las naciones envejecidas, inventó también todas aquellas fábulas del paraíso, del pecado y todo el pesimismo de las religiones. Nosotros, en cambio, tenemos que ser como Demócrito “filósofos que rien”. La humanidad siempre está adelantando. La dicha de la humanidad está en el porvenir. El porvenir, empero, lo crearán la ciencia y el trabajo. El trabajo es el principio universal de toda la vida; y como es necesario, debe ser también agradable. Pero es preciso, se entiende, que el trabajo se arregle conforme a la ciencia. La ciencia, a su vez, muestra la gran ley de la energía. El trabajo es utilización de la energía. La energía queda siempre la misma en el mundo, pero cambia de una forma a otra. En este proceder, más o menos, se puede gastar energía inútilmente; por ejemplo para el calor que no es necesario. La gran ley de la vida sea entonces el “imperativo energético”: no consumas inútilmente, no disipes, ¡no gastes energía! Sólo esto es pecado, pero, pecado “contra el Espíritu Santo”. Prácticamente: si debes esforzarte al trabajo, gastas una parte de energía espiritual para vencer esta resistencia de los sentimientos: espera antes, hasta que estes dispuesto para el trabajo. Este es “el ideal práctico-social”. Con cuanto mayor regocijo uno trabaja, tanto más bienes crea. Pero el ideal es, pues, la felicidad. Si posibilitamos crear una condición de que no sea preciso a ninguno disipar la energía por los fines no-deseados, sino cada cual usará toda la energía o casi toda para lo que desearía en verdad, cada uno será “wünschlos glücklich”, feliz en verdad, porque todos sus deseos le estarán satisfechos. ¿Qué anhelaban los moralistas prácticos de todos los tiempos, si no posibilitar la felicidad, la más grande posible, a los más hombres posible? Si la humanidad dirige su vida conforme al imperativo energético, este ideal está obtenido. El imperativo energético enumera también los medios adecuados: de su vida propia y de la vida común hay que apartar toda la fuerza, todas las repugnancias de las voluntades. Lo cual sucederá, si todos nosotros nos penetramos del conocimiento y sentimiento de la solidaridad: es decir, que nadie puede vivir sin otros, y que el bienestar de otros es también la condición del bienestar nuestro.

También el imperativo energético no es como el imperativo categórico de Kant una “orden de la autoridad superior”, ni un comandamiento, sino sólo una instrucción, un medio amable que no agrava la vida, sino la aligera; que no trae la desdicha, sino la felicidad. Si el hombre se rige según él, somete su voluntad a la “todo-voluntad”; y esta todo-voluntad no es ninguna personalidad mística, sino la expresión de aquella ley universal que dirige todas las modificaciones de la energía, quiere decir: la expresión del imperativo energético.

En base de este imperativo, Ostwald explica toda la vida: anuncia el amor al prójimo;

de este modo sólo se consume la energía metódicamente; repele el temor a la muerte, porque la muerte como el fin de la vida es un fenómeno por lo completo regular y natural (“el potencial vital” es limitado y se consume naturalmente); defiende el suicidio, si la vida perdió su fin; exalta la verdadera inmortalidad, es decir, la inmortalidad en las obras; enseña también a rezar, esto es, dirigir los pensamientos y toda la sensación de las intranquilas y tristes imaginaciones y sentimientos, a las serenas y vivificativas representaciones y sentimientos.

Este es el evangelio monístico de la vida de Ostwald. Es digno de una mención particular, por ser, como dice Oscar Schmitz “la concepción del mundo de los semiinteligentes, semicultos”. La filosofía de Ostwald es muy simple, pero en el revestimiento científico “de la ciencia”, por lo cual les gusta especialmente a los hombres semiinteligentes. Esta es la causa de su rápida difusión.

Pero, ¿es ésta, en efecto, la verdadera filosofía de la vida?

Mejor podríamos caracterizarlo todo “el modernísimo monismo” de Ostwald con una palabra: toda esta filosofía de la vida es inefablemente superficial. Sólo por su propio nombre de un hombre de ciencia logró Ostwald otorgarle una fama, según aquel prejuicio bastante general, que: el perito en un ramo, lo es en todos; Ostwald, el buen químico, debe ser, entonces, también un buen filósofo.

La base misma ya de la filosofía de Ostwald es bastante vacilante. Toda la ciencia, es la suya: química y, tal vez, aun física en general. Pero también después de todo tuvo que añadir: “hasta ahora” la ciencia no comprobó una vida después de la muerte, “pero no podemos ni queremos afirmar que no lo hará en el porvenir”. Y sobre esta temeraria base apoyó Ostwald toda su filosofía.

Además de todo esto, todo concepto de la vida de Ostwald es el de un hombre de cortísimo entendimiento. Comer y beber, propagarse y, quizás, aun trabajar científicamente, si le gusta al hombre: he aquí todo lo que le es la vida, y con esto, sin más —según piensa— está ya asegurada también la felicidad en la vida.

A Ostwald todo lo trágico en la vida le está encubierto; desconocido le es todo dolor que sacude los miserables corazones humanos, también aquellos, que no han cometido pecado contra “el imperativo energético”, sin saber ni quererlo; inapagable llanto de los huérfanos; el dolor roedor de los engañados; los difíciles combates de los oprimidos y vejados; los sufrimientos de los que se hallan en las tentaciones: los combates espirituales de todos aquellos la ciencia moderna con todos sus “hasta ahora” y “como si” no puede satisfacer y calmar.

R. Saitschick compuso un hermoso libro (aunque algo racionalista) sobre “los problemas del ser”. En este libro contradice también a los conceptos de la vida “del naturalista”. Son posibles los hombres —dice Saitschick— quienes fueran sin todo lo que los modernos llaman superstición, los cuales también conocieron todos los resultados de la ciencia moderna, pero estuviesen, sin embargo, sin profundidad alguna del alma y sin

rastró alguno de una vida más alta: los hombres de "almas desnudas". A tales hombres felicidad es el goce satisfecho de sí mismo, poco o nada más alto de lo que conocen los animales. Lo trágico del ser humano, no lo comprenden; las contrariedades de la realidad les son desconocidas; hombres de corto entendimiento a los que la vida no tiene enigma alguno, porque en su satisfacción de sí mismo, no son susceptibles para los misterios, y ellos mismos no viven sino "un fragmento de vida". No los inquieta el "silencio de los lugares inmensos", que tan espantaba a Pascal; ni los misterios en nosotros mismos, que tan perturbaban a los hombres más profundos y escrupulosos. Estas almas desnudas y flojas no saben nada del anhelo de lo inmenso, el cual no se puede arrancar de los corazones que sienten más profundamente, y el cual hace al hombre por el hombre. No se ponen preguntas, como se preguntaban los más grandes espíritus de todos los siglos. ¿para qué vivimos? El hombre debe vivir para algo que es más alto y más grande que él; de lo contrario, la vida sería sin sentido. Por eso mismo ya el hombre debe anhelar más alto, porque la flojedad y la avidez de placeres no quieren saber nada.

¿Qué flojo es también todo el hablar sobre el imperativo energético! Este imperativo, en verdad, no es otra cosa que la regla antigua y a nadie desconocida, encubierta en la apariencia de lo científico: ¡Vive y trabaja conforme a la razón! ¡No disipes las fuerzas! ¡No prodigues tu salud! ¡No esparzas, no disperses, no echas sin utilidad nada que una vez más, quizás, usares en provecho tuyo! Pero esta regla como tal, no es sino una regla de la utilidad común, pero, no es todavía algo moral; no explica, del todo, aquello "debes, no debes" interior y tan serio; no aclara aquella gravedad que a Kant le excitaba una estima tan profunda. Oscar Schmitz se burla cruelmente, cuando Ostwald dice lo que le escribió un comerciante: que él hace los comercios mucho mejores, desde cuando había retenido en su memoria las instrucciones místicas del imperativo energético, y, por lo cual, será siempre un monista fiel y entusiasta. Lo creo —dice Schmitz— que él ganará más con el café y con las medias, si no perdiera el tiempo y las fuerzas por otras partes; en cambio, no puedo comprenderlo como un comerciante práctico fuera la prueba del monismo.

La horrorosa flojedad: ésta es el rasgo más característico de la filosofía vital de Ostwald. Pero, ¿de dónde, pues, aquel ánimo, con que sale a luz el monismo de Ostwald, si es tan flojo en realidad? Podríamos contestar así: De ahí, porque sabe, que hay muchos espíritus flojos a los cuales les gustan por ello mismo los flojos conceptos. A las almas flojas, todo les es flojo, dice en cierta ocasión Eucken. Asimismo, pero, a las almas flojas, les gusta más lo que es flojo. Sin embargo, no contestaremos de este modo. El mismo Eucken dió una razón psicológica más profunda.

El monismo de Ostwald, así como el monismo materialista —en este punto no se distinguen entre ellos— es mero naturalismo. Todo es naturaleza; y el hombre no es sino una parte de la naturaleza. El naturalismo, pero

—dice Eucken—, tiene algo particular. Por poner al relieve sólo la naturaleza, tiene también que dirigirse sólo a la naturaleza. La primera cosa les son los instintos naturales, instinto de conservación, y el del desarrollo de la vida natural. Este instinto fuerte, soldado de todos los respectos más altos, impele al hombre a que en la lucha por existir, desarrolle hasta el punto culminante todas sus fuerzas naturales. Con estas fuerzas pretende más y más hacerse dueño de la naturaleza. De este modo adelantan las ciencias naturales; la técnica está volviéndose cada vez más completa; el hombre aprovecha las fuerzas naturales cada vez con mayor prudencia; está creciendo siempre más la cultura externa. Este fuerte progreso exterior que le posibilita al hombre la vida sensual siempre más rica, despierta en él el espíritu de la negación. Con la resistencia se dirige contra todo lo que no aprueba esta mera naturalidad; contra la metafísica cualquiera que sea; contra la religión y contra la moral. En la contienda con estas fuerzas le parece que pelea por la verdad y por la libertad; y esto le fomenta de nuevo su poseído de sí mismo y su ánimo. La vida le está llena de hechos y tensiones de modo que no carece de fines que serían más altos, y, tampoco siente necesidades que serían más altas.

Esta poderosa corriente de las actitudes —dice Eucken— puede arrastrar consigo también la persuasión; y a la humanidad le parece, que "despuntó un nuevo día, en comparación con la luz del cual todo lo que era, no es más que el muerto pasado". Se entiende que este poseído de sí mismo no puede durar largo rato. Si el hombre dirige sus pensamientos a sí mismo se le levanta en el alma misma la resistencia contra el naturalismo. El hombre llega a sentir en su interior algo más que el mecanismo inánime. Con ello mismo, ya que domina sobre la naturaleza, testifica que está sobre la naturaleza. Esta falta del naturalismo, algo rato lo completa con las cantidades y bienes que había rechazado. Tiene "la concepción del mundo" aunque la concepción del mundo como la uniforme mirada sobre todo, se extiende sobre la limitada sensualidad. El se sirve de las "ideas

Begunci na Koroškem v slov. narodnih nošah

morales", de los derechos y deberes, aunque con la libertad de los instintos haya anquilado toda la moralidad. Habla sobre "la verdad" aunque no reconoce sino las representaciones que cambian siempre. Habla sobre sí mismo, sobre "yo" y sobre su responsabilidad, aunque, para el naturalismo, todo esto no existe, sino está sucediendo algo en el lugar, que llamamos nuestro propio.

Despacio, despacio, este interno vacío llegará a descubrirse al hombre, y entonces el hombre llegará a sentir el terrible absurdo de la vida. ¿Para qué vive, en verdad? ¿Para que conserve su ser físico, aumente la fuerza natural y saque de allí un poquito de deleite? Este poquito de deleite ¿vale todos los esfuerzos y fatigas, preocupaciones y sacrificios, que la vida exige siempre más, del hombre instruido? ¿Tantos esfuerzos y ensayos por lo que toca a la educación y formación, organización: nacional y social; y todo esto

sólo para que, al fin y al cabo, consigamos algo que el animal obtiene con mucha más facilidad?

¿Y si la vida fuera por lo menos siempre una armonía agradable y bonita! Pero si la vida, no raras veces, es como la carga que el hombre tiene que seguir llevando adelante. ¿no tiene que desesparar, pues, encadenado a la obscura fortuna?

¿Para qué todo este concebir y aniquilar, nacer y perecer; para qué este brutal instinto vital? Al naturalismo el hombre no le es sino un punto pasajero y fugaz en todo este proceder inánime. ¿Para qué, pues, todo el hablar sobre los fines y tareas? Si el hombre recorre estos pensamientos — y el hombre está ya creado así que no puede limitarse con sus pensamientos sólo a una situación momentánea y al momento de ahora — no le queda, pues, que desesparar completamente?

KAR JE BOG ZDRUŽIL

(Roman. Spisal Hugo Wast. Nadaljevanje.)

V šestem letu bivanja na otoku je celo Belen že začela verovati, da je njena zvezda zbledela in loteval se jo je strah, da se kljub vsem upanjem ne bo nikdar ločila s tega otoka. Tudi ni več tolikokrat hodila na obrežje pričakovat kakšne ladje, ki naj bi jo veter pognal v bližino.

Izkušnja jo je namreč potrdila v veri, da se njihov otok nahaja daleč od določenih trgovskih pomorskih cest, ko se oceanske ladje nikdar niso prikazale v bližini, in da mnogo kapitanov sploh ne ve, da leži tu ta samotni otok.

Manjše ladje, ki vzdržujejo zvezo med otoki, tudi ne prihajajo sem; gotovo dobro vedo, da je otok neobljuden, poleg tega pa da je obrežje nevarno in zaradi plitkih zatok in čeri težko za izkrcavanje.

V šestih letih je le prav redko videla kje v daljavi tenek oblček dima, ki naj bi bil s prekomorskega parnika; seveda od tam ni bilo moči opaziti tukaj na skali obešene bele zastave kličeče na pomoč. Nekoč pa so opazili v razdalji jadra neke zablodele barčice, ki se je skušala obrniti v smer tega zloglasnega otoka, da si najde zavetje.

Belen je takoj stopila v pogovor o tem z Mr. Burnsom, ki pa je bil že oče treh otrok in se mu zato ni prav nič mudilo oditi s tega "paradiža".

"Ali mi niste nekoč obljubili, da mi boste napravili čoln, s katerim bi mogla priti do suhe zemlje?"

Tesar se ni več spomnil te obljube. Če ji je pa res kdaj obljubil kaj takega, je storil gotovo zategadelj, da bi potolažil obupano Belen, ki se je počutila kot "jetnica morja". Res je samo to, da brez žage in sekire niti misliti ni bilo na ladjico...

Belen mu je nejevoljno pokazala hrbet in še naprej upala. Ali mar divjaki, ki so prav tako brez železnega orodja, ne izdelujejo

čolnov, s katerimi uganjajo pustolovščine po oceanih in se vkrcavajo na daljnih obalah?

Lesu mu ni manjkalo na otoku, kjer je bilo na tisoče stoletnih dreves, katerih kroge so se pletle med seboj dvajset metrov nad zemljo. Vprašanje je bilo samo, kako jih podžagati, podreti in obtesati, da prideš do potrebnih desak; potem pa napraviti žeblje, da deske zbiješ in napraviš barčici trup, in potem — kje je katan, da zamažeš vse špranje, in končno vrvi in platno za jadra? Nemogoče! Nemogoče na tem otoku! Treba je samo še kar naprej upati... upati, pa čeprav upanje z vsakim dnem bolj ugaša...

Delo te kolonije je bilo predvsem v obdelovanju polja okrog koče, kjer so pridelovali domačo zelenjavo, ter v zbiranju stržena krušnega drevesa, da so si pripravili moko. Daleč od koče — pri izlivu rečice v morje — pa so lovili ribe z mrežami iz trstike; v gorah so kopalj zasede za bivole, kadar so hoteli pomnožiti ali prenoviti živali v hlevu, kjer so se jim slabše plodile kakor v svobodi.

Kitra in Kandy sta pletla vlakna nekih trstik in kaktusov, ki jih je bilo v veliki množini na robih močvirij ali v podnožju gora, ter sta z njih pletle vrvi. Po nekaj letih sta znali napraviti preprosto tkanino na indijski način ter sta si iz nje stkali obleko. Gojili so tudi divje golobe in kure, ki so jih udomačili, ter si jih pripravljali za hrano.

Gojili so drevo "sagu", aji "krušno drevo", od katerega se živi na milijone bitij na Oceaniji, ter pazili na čebele v globokih gozdovih; med in njih satje jim je odlegel za sladkor.

Kitra je imela že tri otroke, Kandy pa dva, ki so družno z Miramayo bili radost kolonije, katere vzdrževanje je občutilo še toliko in toliko potreb.

Če ne bi mr. Burns včasih tako pogrešal

svojo pipo in svojo čašo whiskyja, bi mu ničesar ne manjkalo do popolne sreče. Pa tudi v tem pogledu se mu je zboljšalo, ko je nekega dne odkril rastlino s širokimi listi, ki so posušeni sličili tobaku; kar dobro je bilo za pipo, ko ni bilo boljšega. Iz modu svojih panjev pa je z rešanjem z vodo uspel sčasoma zvariti neko vrsto likerja; ni bil sicer ra no prava "medica", ki so jo s takim navdušenjem pili stari homerski junaki, pa tudi bogovi Olimpa, vendar mu ni veliko manjkalo do tega.

Da pa se ves razvoj in napredek ne bi omejeval samo na gnotno plat, je Belen skrbela za to, da se ob nedeljah ni delalo in da je nekaj ur bilo posvečenih Bogu, ki jih tako očitno podpira.

Otroci so pa še posebej imeli krščanski nauk, ki je bogatil njihove mlade duše z osnovnim poznanjem vere; pa tudi drugega znanja so dobivali kakor se pač more podajati v teh okoliščinah.

Toda kolikor dalj je živel na otoku in kolikor bolj so se drugi prebivalci začeli vživljati v svoje razmere in se počutili srečne, toliko bolj se je Beleni budilo koprnenje po čem iz tega morskega jetništva.

Kadar je šla v globoke gozdove s staro puško na ramah — vsepovsod je namreč bilo polno divjih živali — se je vedno ustavljala ob vznožju debelih dreves in premerjala obseg debelja v mislih, kako bi se dala iz njega napraviti barčica, s katero bi prebrodila neizmerno gladino, ki jo loči od krajev, kjer živi in jo gotovo neprestano išče — on.

Toda — mar jo še vedno išče? Ali pa je morda že do dna prepričan o njeni smrti?

Kako površni in netrdni so moški! Kako hitro opuste upanje na vrnitev koga in spremene pot, ki so si jo prej s takim veseljem začrtali, ter so celo veseli, če morejo spreminjati usodo!

Z žensko pa je prav nasprotno — z žensko, kakor je ona, je hotela reči Belen — če je enkrat rekla: Takole bo! ... najde v svoji duši dovolj sile, da vztraja v tem in drži; in namesto, da bi bežala od spominov, se trudi, da jih zadrži, obnovi, se ob njih navdušuje. Da, na vsak način hoče vztrajati v živem upanju!

V koči, kjer je bilo vse prirejeno za kar najudobnejše življenje, kakor da imajo namen za vedno ostati tu, se Belen ni mogla vdajati svojim mislim, ki so bile resnično prividni gradovi v zraku.

Želela je zato malo k morju po globokem "prekopu", dolinici z rečico, ki deli na dva dela njeno lepo "gospodstvo". Vse, kar je mogla doseči od svojega tesarja, je bilo, da ji je napravil čolnik iz debla, iz katerega je z ognjem izžgal duplino.

Trikotno jadrce ali par vesel zadostuje, da se pomikaš z njim po valovih, če ni vetrovne sapa.

Belen se je rada vkrcavala sama, kadar so jo prevzele črne misli, v katerih se je kar rada mudila, premišljuječ. "kakšno bi bilo moje življenje, če bi storila tedaj tako, namesto da sem storila to, kar sem... če..." Napenjala je jadra ali pa se upirala ob vesla ter spuščala k peščeni obali, edinemu mestu na vsem otoku, kamor bi se mogla približati kakšna ladja.

Ko je tako prišla k izlivu "prekopa", je

skočila na suho, privezala svoj čoln ter se vzpela na vrh čeri, odkoder je videti neizmerno obzorje same vodé... Vedno je nosila s seboj svoj daljnogled, ki si ga je še rešila v brodolomu, in dolge ure opazovala z njim neizmerno morsko raven. Sedem let bivanja na otoku je tako ravnala. A nekega dne se ji je začela roka z daljnogledom nenadoma tresti...

V čistem steklu njenega daljnogleda se je prikazal svetel obris jadrnice, ki ni hitela mimo v daljavo, ni bežala pred temi skalnatimi stenami, temveč je — moj Bog! — obrnjena s spodnjim delom hitela naravnost proti otoku z jasnim namenom, da pristane ob njem...

Mo da se bo zgodila velika nesreča? Ali pa se bodo izpolnila pričakovanja?

Jadrnica se je približevala vedno bolj gnana od svežega vetra, ki se je dvigal na morju ob zahodu sonca. Takoj je Belen opazila, da se pripravlja na pristanek, videla je, kako zvišajo jadra vkup, in zazdelo se ji je celo, da sliši verigo, s katero spuščajo sidro na dno...

Pametno ravnaje od njihove strani, kajti večerilo se je že in poveljniku se gotovo ni zdelo pametno približati se preveč divji obali.

Belen je vedno pričakovala, da bo z ladjo, pa naj bo že kakršna koli, prišel tisti, o katerem si je mislila, da jo išče po vseh kotih sveta; toda na tej ladjici ni našla z daljnogledom nobene osebe, ki bi bila oblečena po evropsko, nasprotno nekaj kitajskih oblek ter več mornarjev, golih do rasu. Zato je sklenila, da se ne bo prej pokazala, dokler ne odkrije njihovih imen.

Stopila je s svojega opazovališča ter se pomaknila k čolnu.

Jasno je bilo, da se tem ljudem ni mudilo izkrcati in kazalo je, da se ne bodo izkrcali prej kot drugi dan v jutru.

Uprla se je v vesla, da bi ne bilo treba razpenjati jader, s čemer bi se izdala, in zavila navzgor po prekopu; gosto rastlinje ob roboh reke jo je povsem zakrivalo.

Čisto se je prepustila mislim, osvetljenim z novim upanjem.

Čeprav z ladjo ni prišel njen Jorge, bi morda Belen vendarle uspela pogoditi se s kapitanom, da njeno malo kolonijo prepejje v kakšno celinsko pristanišče ali pa vsaj na kakšen obljudeni otok v Oceaniji.

Ko bi bili na ta način rešeni svoje "ječe", bi že našli kak način za povratek v domovino ali za potovanje v katero koli državo, kjer bi se za stalno naselili.

S temi novicami in temi svetlimi, upalnimi sanjami se je vrnila v koč, ko je že noč zakrila otok s svojim črnim, a razkošno zvezdnatim plaščem. Nič ni tako globokega in lepega v zvezdah, kakor so oceanske noči v mlaju.

Mr. Burns je bil mnenja, da je to gotovo kitajska trgovska ladja, ki je bogve zaradi kakšne neprilike bila prisiljena kreniti v stran od svoje začrtane poti na visokem morju in pristati na kateri koli obali; če ne zaradi drugega, že zato, da si nabere živil in napolni svoje sode z vodo.

V tem primeru se bodo izkrcali ter preiskali otok, da bi dobili kaj svežega mesa, se pravi, vjeli kaj divjačine, ter si nabavili

SVETIŠČE MARIJINE ČUDODELNE SVETI- NJE V BS. AIRESU

Semkaj bomo vsi tukajšnji
Slovenci trumoma pohiteli!

V NEDELJO, 21. VIII.
OB ŠTIRIH POPOLD.,

da skupno in slovesno zase
in za ves narod obnovimo

POSVETITEV
BREZMADEŽNEMU
SRCU MARIJINEMU
Naj nikar nihče ne manjka
Brezmadežna nas pričakuje

stročja in zelenjave ali pa vsaj strženov krušnega drevesa.

Slabo bi najeteli kolonci, če bi jim odkrili kočo, kjer imajo nabranih in shranjenih že toliko zalog živeža, ali njih staje, kjer imajo zaprtih nekaj bivolv in perjadi; s tem bi si prištedili mnogo časa, ki bi ga sicer porabili za lov.

Daleč so bili že časi, ko se je Belen bala srečanj z razbojniki. V njej je živela samo želja, rešiti se odtod za vsako ceno in s komer koli.

Imeli so že veliko biserov, nekaj izmed njih nenavadne velikosti; poleg tega tudi več bančnih čekov, ki jih je Belen rešila v brodolomu. S tem bogastvom je hotela kupiti kapitana te jadrnice, da bi jih prepeljal na celino, pa naj bo potem že kakršen koli človek.

Vprašanje je bilo v tem: kako zvedeti, kakšne vrste ljudje so ti mornarji?

Da bi to ugotovili, so se ob zori vsi trije — Belen, Mr. Burns in Guazucho — podali s čolnom do izliva prekopa, kjer so čoln skrili v trsje ob bregu; sami pa so se povzpeli na strm rob, ves porasel z zelenjem, odkoder so mogli lepo videti barko, ne da bi jih oni mogli spaziti.

Začelo se je zoriti; iznad morja se je dvigalo sonce, razžarjeno kakor razbeljeno železo; oblaki so zablesteli v prvem poljubu njegovih žarkov; gozd se je zbudil s šumom, kakor da se ga je s perutmi sonce dotaknilo. Tedaj pa se je od jadrnice na morju odtrgal čoln, ki se je usmeril naravnost k njihovim obali... V njem so se nahajali poleg do pasu golih rjavopoltih veslačev ljudje v kitajskih oblekah, oboroženi s puškami in pištolami.

Za prvim čolnom je prihajal drugi, obložen s praznimi sodi, kakor je bilo soditi po lahkoti, s katero so jih vkrcali.

Tesar je začel vse to razlagati:

“Ti s puškami prihajajo na lov za živalmi, da si dobe sveže hrane; oni drugi pa bi radi vode. Ni videti, da bi bili hudobni ljudje. Ladja je nova in ima dobra jadra. Ima okrog 300 do 400 ton. Ni nujno, da bi bilo še kaj več posadke na krovu, kajti za tako ladjo je dovolj kakšen tucat mornarjev, prav toliko, kot jih je v čolnih; Kitajcev ne štejem...”

S svojega opazovališča so to sodbo lahko potrdili v celoti, kajti ko so lovci pristali, so se razdelili v različne smeri, mornarji pa so začeli izkrcavati sode.

Eden lovec je bil pravi Kitajec s široko rumeno jopo ter mahedrajočimi sinjimi hlačami, ki so vihrale nad rdečimi čevlji. Ta je bil najskrbneje oblečen; po orožju ter lovski opremi sodeč, je bil on najvažnejša osebnost vse ekspedicije. Glavo je imel pokrito s širokim slamnikom in je nosil naočnike. Prehajal je že v leta, kar je lahko soditi po debelosti, toda kljub temu je bil videti živahen in okreten. Preplezal je strmo skalnato obal ter se začel spuščati v zeleno dolinico, polno trsja in obvodnega rastlinstva.

Na tem mestu je obetal biti lov na kožuhe in dragoceno perjad dobičkanosen, kajti tisoče in tisoče velikih ptičev, divjih rac, čapelj je letalo po okolici; zgovoren dokaz, da imajo tukaj svoja gnezda; iz bližnjega grmičevja se je slišalo lomastenje divjega merjasca, pa tudi mukanje, s katerim bivoli pozdravljajo vzhajajoče sonce.

Toda nekaj zemlje tam okrog je bilo ne-

navadno nevarne, kajti tla so bila močvirna, bila je mehka in lepljiva ilovica, na videz sicer trdovita, z zelenjem pokrita, a se je takoj vdala pod nogo živali, ki se je počasi vgrezala vanjo, dokler ni izginila, seveda če ni imela kril kakor race in čaplje.

Nekoč sta Belen in Guazancho, zasledujoč mladega bivolčka, zašla prav na rob tega barja, toda sta se še pravčasno ustavila, ko sta videla, da se žival z vsakim korakom bolj pogreza, dokler se popolnoma ni vtopila; in zelena travnata mreža se je spet zagnila nad njo...

Potem se nihče več ni upal bližati temu kraju, čeprav je vsakdo od njih čutil veliko skušnjavo, loviti na tem mestu, kjer so se shajale vse živali otoka; tudi povprečen lovec bi tu dosegel čudovit uspeh.

Kitajec ni mogel vedeti za to nevarnost; ko je videl te neizmerne jate vsakovrstnih ptic, ki so se spreletavale brez strahu, zlasti pa še, ker si je predstavljal, da bo med tem trstičjem tudi mnogo kožuhovinate divjačine, je stopil s širokim korakom — ne da bi vedel — na vgrezljiva tla barja... Njegova noga se je začela pogrezati v blato...

Ni se dosti menil za to, kajti že s prvimi strelji je zadel šest ali sedem divjih rac, ki so mu padle v bližino in ga napolnile z veseljem; navdušeno se je pomaknil naprej, ne da bi polagal važnost na blato pod nogo, verujoč, da bo z naslednjim korakom že zadel na trda tla.

Ko so Belen in njeni spremljevalci opazili, da se pomika naprej, so takoj spoznali veliko nevarnost, v kateri se mož nahaja.

Ali mu lahko priskočijo na pomoč, ne da bi sebe izpostavili v nevarnost?

Ali ga smejo prepustiti smrti iz strahu, da se ne bi izdali?

Potihoma so se posvetovali; takoj nato pa so že vsi trije, skrivaje se med grmovjem, stekli in prispeli v nevarno območje, porastlo z bambusom.

Ko so z rokami odgrnili zaveso trstja, med katerim so gnezdile divje race in čaplje, se je pokazala zemlja, mehka kot žamet.

Nesrečni lovec se je že boril s tem strašnim sovražnikom. Odvrigel je puško, ki se je takoj pogreznila, in se skušal obrniti. Toda vsakokrat, ko je dvignil eno nogo, se mu je druga vgreznila za en ali dva prsta globlje, blato pa je bilo tako lepko, da je vsak premik zahteval vse njegove sile... Čelo mu je bilo že vse potno...

Ko se je tako ves izčrpal in mu je blato seglo že do polovice stegen, je jasno spoznal svoj težki položaj ter prenehal z gibanjem, da bi se oddahnil in v miru prevdarril svoj položaj.

Upal je pridobiti na času, pa tudi na silah. Med tem bodo njegovi mornarji opazili njegovo odsotnost ter ga bodo šli iskat. Da bi le mogel ostati čisto pri miru... Nad glavo je čul zasmehljivo vresčanje rac in čapelj, ki so ga brez strahu obletavale...

Od daleč je slišal sekanje mornarjev, ki so nabirali drva.

Komarji in ose so v rojih brenčale okrog njega in ga pikale v obraz, pa si ni niti z očmi upal treniti.

Zaman vse to potrpljenje. Kmalu je uvidel, da se bo slej ko prej ves pogreznil, četudi samo bolj počasi... Lahko je celo zra-

čunal, da se vsakih pet minut vgrezne za en palec. Blato mu je prišlo že do pasu, on pa je čutil samo to, da mu je noga zadela na tla, še bolj mehka in tekoča, ter da se mu katastrofa bliža z veliko naglico...

Da! Da! Zdaj se pogrezne za palec globlje že hitreje kot v petih minutah! O, niti polovica njegovega kratkega telesa ne gleda več iz blata!

Začel je obupno kričati in mahati z rokami, kar ga je v hipu znova pogreznilo.

Tedaj je začul na bregu za sabo glasove. Skušal se je okreniti — pa se je zopet potopil naenkrat za dva palca...

"Na pomoč! Na pomoč!" je kričal v vseh jezikih, kolikor jih je kot dober pomorski trgovec znal; kričal je v kitajščini v vseh dialektih; japonsko, javansko, malajsko, portugalsko, angleško...

In zaslišal je glas neke ženske, ki mu je odgovorila, naj bo pogumen in naj počaka samo še trenutek pri miru, da pritečeta še njena tovariša, ki sta že blizu.

In resnično: čez nekaj minut se je prikazal Mr. Burns z bambusovim trstom, ki ga je spotoma odrezal. Pomolil ga je Kitajcu, da bi ga zadržal v pogrezanju. Toda čeprav je bil trst eden najbolj dolgih, je bil še za kaka dva, tri metre prekratek, da bi dosegel trepetajoče in plašne roke, ki so se obupno stegale za njim. A z vsakim gibom se je še bolj pogreznil.

Pritekel je Guazucho s palico, ki je služila za jambor čolna; toda treba bi ga bilo pritakniti na konec bambusa, pa niso smeli izgubljati časa z iskanjem vrvi; blato je Kitajca zakrivalo že do ramen...

Tedaj je Belen prišla z eno roko konec bambusa in z drugo "jambor" in odločno stopila v blato. Napravila je štiri korake naprej, a se začela tudi ona vtapljati; toda

Kip Brezmadežne s sv. Katarino Laburé pred cerkvijo čudodelne svetinje

Kitajec je le dosegel bambus in se ga oklenil z obema rokama...

Izražajoč začudenje nad edinstvenim dejanjem mlade žene, sta Mr. Burns in Jose Maria začela vleči iz blata kitajskega lovca.

Le silni prožnosti in moči, ki si jo je sesedla, dočim je on, bolj mrtev kot živ, ljenju, se je moral ubogi Kitajec zahvaliti, da se je rešil. Šele po enournem strašnem naporu sta Belen in Kitajec stopila na suho; ona je bila tako utrujena, da se je brez moči sesedla, dočim je on, bolj mrtev kot živ, namah pal s hrbtom na tla, ves premočen in blaten do vratu, in kakor na hrbet zvrnjena želva je premikal roke in noge.

Neki kitajski pregovor, ki hoče izraziti vrednost kreposti, pravi, da bodo v nebesih pilci modrijani iz kristalnih čaš, čisti iz bisernih, in hvaležniki iz zlatih...

Ta Kitajec, ki ga je Belen rešila tako strašne smrti v močvirju, je bil eden tistih, ki bo v nebesih pil iz zlate čaše.

Njegovo ime je Chang-Chu, posestnik različnih trgovskih podjetij v raznih mestih Tihega Oceana, ki jih je obiskoval z eno svojih mnogih ladij "Lastovičje gnezdo", ta hip zasidrano eno miljo od obale.

Ko se je Belen zavedla, je našla Chang-Chu-a, sedečega na trati, in pogovarjajočega se z Mr. Burnsom v odlični angleščini. Še ni bilo pol ure, ko se je resnično prepričal, da je še živ in da mora za svojo rešitev zahvaliti samo to pogumno in lepo žensko.

Da bi ji tudi dokazal svojo hvaležnost, je bilo prvo, kar ji je hitel povedati, to, da je vdovec in bogataš in da ji na mestu ponudi svojo roko, če jo seveda hoče.

Belen je vljudno odklonila ponudbo ter je izrazila samo edino željo, da bi prepeljal njo in njene spremljevalce v katero koli pristanišče Azije ali Tihega Oceana, odkoder bi pozneje lahko dosegli Evropo ali Ameriko, kjer bi se rada spet znašla s svojim možem.

Ker je dvomila v uspeh, mu ni izdala vseh potankosti, temveč je čakala odgovora.

Chang-Chu ji je tedaj razložil, da je bil s svojo jadrnico na poti v pristanišče Amboina, glavno mesto Južnih moluških otokov, vozeč s seboj tovor izbranega blaga in tobaka, namenjenega za Batavio, toda zajel jih je vihar, tako kakor jastreb zagrabi ubogega golobčka, ter jih gnal mimo vsega Sundskega otočja. Stokrat so bili na tem, da se potope ali da se razbitje v kosce ob kateri koli teh tisočih obal, mimo katerih jih je nosil vihar kot na peresih. Da bi rešili ladjo in sebe, so odvrgli dvatisoč vreč tega izbranega blaga, izpraznili vse sode z vodo in v morje pometal vsa drva.

Toda vse to ni škodovalo njegovemu premoženju nič bolj, kakor če mačku odrežeš eno dlako iz njegovih brk.

Zdaj si hoče na tem otoku nabrati živil, izvršiti nekatera popravila na ladji in potem razpeti jadra in odvesti Belen in njene spremljevalce, kamor bo ona hotela.

Njegova ladja "Lastovičje gnezdo" je imela 400 ton ter je bila najhitrejša in najbolj udobna izmed ladij, vpisanih v Amboini. Čeprav njene vožnje nikdar niso bile dolge, vendar bi lahko prebrodila sedem morij sveta, če bi njen lastnik Chang-Chu izrazil to kapricasto željo.

Belen se je omejila samo na željo, naj jih prepelje v katero koli avstralsko pristanišče, odkoder bi ji bila odprta pot na kakšnem parniku kake ladijske družbe, ki skrbe za redno zvezo Avstralije z Evropo.

Ko so na ta način rešili vprašanje voznje, je Mr. Burns, ki je končno vendar le prišel do dobre žage in sekire, takoj začel bodriti mornarje, da so začeli popravljati poškodbe ter graditi nad poveljniškim mostom tri udobne kabine za nove potnike.

Žrtvovali so bivate in perjad svojih "hlevov", da so pripravili dovolj mesa za posadko tridesetih oseb, ki bo morala s tega živeti en mesec na morju. Meso so seveda prekadili, da bi se ohranilo. In nekega lepega jutra so se še pred sončnim vzhodom poslovili od tega otoka, ki jim je bilo istočasno kraljestvo in ječa, poslovili s solzami v očeh sicer, toda v upanju, da bo Belen le našla svojega moža, kateremu je prisegla, da ga bo poiskala.

Prišli so v Perth v Avstraliji, toda niso se izkrcali.

Ko se je namreč "Lastovičje gnezdo" blizalo pristanišču, je Belen, opazujoč z broda ladje s svojim daljnogledom prve mestne hiše in pristanišče, na krmi neke ladje, zasidrane v njem, zasledila napis, ki jo je prevzel z začudenjem in grozo.

Pomigala je Jose Mariu, ki je stal blizu. "Ti, ki imaš tako dobre oči, kaj bereš tam?"

In mladenič odvrne:

"Berem napis: "Nedolžnik".

"Se spominjaš te črne ladje?"

"Da, gospa."

"Je tista?"

"Je, gospa. Prav tista."

Poklicali so Mr. Burnsa. Ko je s svojim nezmotljivim očesom ugotovil nedvomni napis, ki so mu ga pokazali, je rekel:

"Ne samo, da je to res tista ladja, temveč že sedem let mora stati tu, ne da bi vsaj enkrat s čopičem potegnili čez njo."

Zavozili so ob levi strani ladje in so jo docela razpoznali. Vodil jo je Big-Bena, morski razbojnik, ki je skupaj s tovarišem "Krvavo meso" preganjal Belen pred njenim brodolomom s svojo ladjo "Cormoran", katero je pa Jose Maria vrgel v zrak z bombo, pri čemer je izginil tudi pirat "Krvavo meso" s posadko vred. Mislili so, da se je "Nedolžnik" potopil v strašnem viharju na Banskem morju. A ladja je bila tu...

Lahen steber dima, ki se je vil iz njenega kuhinjskega dimnika v krmi, je dal sklepati, da ni bila neobludena, dasi bi človek po razdejanju, ki je vladalo na krovu, to sklepal.

Kakšna usoda je doletela ubogega Big-Bena? Morda je postal gospodar te skatije?

Kmalu se jim je vse razjasnilo.

Ko je "Lastovičje gnezdo" vrglo sidro in odbelo čoln, je Belen, ki je havansko slamnato obleko zamenjala z drugo primernejšo, poslala najprej Mr. Burnsa na suho, da preišče teren.

Prvo, kar je storil Mr. Burns, ki je šel na suho v uniformi mornarja z Insulinda, je bilo, da je sprejel povabilo kapitana Chang-Chu-a na kozarček whiskyja in na pipo pravega tobaka. Prvega po sedmih letih. Stopila sta v prvo krčmo, ki sta jo našla.

Bila je "Prva in zadnja", kakor je povedal

angleški napis: "First and Last": Prva, ki so naleteli nanjo mornarji, vsi žejni po tolikih morskih tavanjih, in zadnja, ki jim je zadržala korak, ko so se vračali na barke, pijani, a vedno bolj žejni po tolikih tavanjih do mestu Perth.

Kitajec je zahteval čašo čaja, tesar pa dvojni whisky. Počasi ga je srkal... Tedaj se mu je zazdelo, da je v dimu tesnega prostora za neko mizico prav v kotu opazil giantska pleča Big-Bena.

Videlo se mu je, da ni morda prišel z daljnega potovanja. Srkal je svoje žganje in po vsakem požirku kakor zadremal.

Kakor je hitro je Mr. Burns odkril tega človeka, je zamrmral: V tretje gre rado...

Prvo, kar so odkrili, je bil "Nedolžnik", drugo — Big-Ben, in kaj bo tretje?

Ni dolgo čakal, da je odkril to tretje: Pozornost mu je zbudil eden od mnogih plakatov in slik, zaprašenih in zadimljenih, na stenah.

Bil je jako zarumenel, kar je kazalo, da visi tu že nekaj let. Vseboval pa je poziv ravnatelja prekomorske plovne družbe, ki je že pred leti prenehala: "Svan Line", lastnice jahte "Cormoran", ki daje na znanje, da je ta ladja izginila v Bandskem morju. Nje ravnatelj toži na angleški sodnji kot povzročilce nesreče, piratstva in pobojev kapitana Rawflesha in nekega markiza de Balcazar ter njegovo ženo Belen de Bazan. Obласти zahtevajo njih izdajo in zapor, kjer koli bi jih našli. Družba pa od svoje strani nudi dvatisoč liber tistemu, ki bi jih pomagal izslediti.

Medtem ko je Mr. Burns bral ta letak, je oni človek izpil svojo časo, se dvignil in odšel, potem ko se je vanje pijano zazrl.

Nato je pristopil k njima krčmar in pojasnil:

"Ta možakar, ki je pravkar odšel, je moj najboljši gost. Že sedem let živi tu v Perthu na krovu ladje, ki nikdar več ne plove, in čaka nekoga, ki ne bo prišel..."

In povedal jima je vse, kar je vedel in kakor je izpričal sam Big Ben pred policijo v Singapuru, kjer so postavili na zatožno

klop kapitana Rawflesha na podlagi obtožbe, ki jo je podal Big Ben.

Ker pa mrtvi in pogrešani ne govore, je Rawflesh vso svojo krivdo prevrgel na Belen in n jenega moža, ki sta bila tako v odsotnosti obsojena — na smrt.

Big Ben sedaj ves gori in upa, da bo dobil obljubljenih dvatisoč liber od družbe Swan Line, ki je dala nalepiti razglas po krčmah vseh pristanišč Tihega Oceana. A stvar je počasi šla v pozabo; le v tej krčmi še vedno čaka letak in zaradi njega prihaja vanjo dan za dnem ta čudni gost.

Mr. Burns se je takoj vrnil na ladjo in povedal Beleni, kako je s to stvarjo.

Brez dvoma bi bilo najbolje, da se čimprej umaknejo odtod. Saj jim je Chang-Chu obljubil, da jih prepelje v katero koli pristanišče Velikega Oceana; toda ker je po vseh teh pristaniščih grozila nevarnost, da Belen zaradi namišljenih zvez s piratom "Krutim Mesom" aretirajo, je prosila Kitajca, da jo izkrca v Buenos Airesu. To se pravi: "Lastovičje gnezdo", malo večje kakor orehova lupina, naj bi napravilo 10.000 milj po oceanu brez drugega pristanka kakor samo ob Rtiču dobre nade na južni točki Afrike, ravno sredi poti.

Če bi imellepo vreme, bi vožnja trajala tri mesece...

Nekaj dni so še ostali v Perthu, da so si nakupili živeža in obleke, ki so jo doslej pogrešali.

S pomočjo Kitajca, ki je imel trgovske zveze po vseh mestih daljnega Vzhoda, je Belen prodala del svojih biserov, da bi imela kaj pri roki, ko se bo izkrcala v Buenos Airesu. Vožnja z "Lastavičjim gnezdom" je ne bo stala nič, pač pa je morala še dvakrat ali trikrat zavrniti roko hvaležnega Kitajca.

In tako so čez tri mesece prispeli preko Oceana v Buenos Aires.

Končalo se je v Beleninem življenju to, kar je pomenilo zanjo pustolovski roman; začela pa se je druga doba, ki naj bi bila drama duše, neskončno globokejša in tudi mnogo težja. (Se bo nadaljevalo.)

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Kaj se godi s katoliško Cerkvijo na Čehoslovaškem

Kar je napovedal v svojem pismu katoličanom čehoslovaške republike praški nadškof in primas, to se je zgodilo: Zadržal je najhujši boj komunističnega režima proti katoliški Cerkvi tamkaj. V kratkih točkah navajamo glavne slike iz te silne borbe med duhovno in svetno silo: 1. Odloki vlade proti Cerkvi. 1. Najprej hočejo ločiti škofo od duhovnikov, oboje pa od vernikov. Vojaščina je zased-

la škofijski palači v Pragi in Olomucu. 2. Polastiti se hočejo zvez, ki jih imajo cerkveni poglavarji s svojimi duhovniki, zato so nastavili po vseh škofijskih ordinariatih državne uradnike, ki kontrolirajo vse delo cerkv. uradov in se sami poslužujejo uradnih zvez. 3. Dobiti hočejo odpadnike med duhovniki in verniki. Vlada je organizirala svojo "Katoliško akcijo" in izdaja list za duhovnike "Duhov-

niški glas" in list za vernike "Katoliške novice". 4. V časopisih ostro napadajo katoliško hierarhijo, škofo, zlasti praškega nadškofa dr. Berana, ki ga imenujejo izdajalca, katoliško Cerkev pa največjo sovražnico češke republike. 5. Na Slovaškem zlasti so zasegli celo vrsto samostanov in s redovnice in redovnice kot živino na tovornih vagonih odpeljali v neznano smer. 6. Iz nadškofijske pisarne v Pragi

Praški nadškof msgr. dr. Beran

niso pustili oddati pisem na pošto, češ da nimajo dovoljenja od ministrstva, nadškofa dr. Berana so prisilili, da je spremljal policijo, ki je naredila preiskavo v nadškofijskem dvorcu. 7. Nadškofu v Pragi je vlada sporočila, da ga bo oddelk policije spremljal na vseh potih, "da ne bo ogrožena njegova osebna varnost".

II. Katoliški nadškofje in škofje. 1. So se zbrali na svojo konferenco prav na dan, ko je policija vdrla v nadškofijsko palačo. 2. Izdali so skupno pastirsko pismo, ki so ga podpisali nadškof dr. Beran iz Prage, dr. Matacha iz Olomuca in 8 škofov. To pastirsko pismo so po skrivnih potih utihotali iz zastražene nadškofijske palače. 3. Naslednjo nedeljo je nadškof dr. Beran hotel govoriti v stolnici sv. Vida na Hradčanih, pa mu je skupina komunistov naredila tak krik, da govora ni mogel skončati. Slišali so samo besede, naj verniki ostanejo mirni in da od vlade ustanovljena "Katoliška akcija" ni cerkvena organizacija in da ni postavna. 4. Isti dan je govoril v samostanu Strahovo in rekel: "Slišali boste morda te dni, da sem kako stvar priznal. Slišali boste morda po radio različne

stvari o meni. Pa sem prepričan, da meni zaupate. Če bo kdo od vas slišal o kakem sporazumu med Cerkvijo in državo, vedite, da ne bo sporazuma, ki bi kratil pravice Cerkve in njenih pastirjev. Nihče me ne more prisiliti. 5. Od tega dneva je nadškof jetnik v nadškofijski palači, ne pride niti k oknu in tudi mašniških posvečenj na sv. Petra in Pavla ni podelil.

III. Pastirsko pismo vseh škofov. Ima sledečo vsebino: 1. Hočemo sporazum z državo, nikakor pa nobenega diktata. 2. Cerkev je delala vedno v blagor državi. 3. Duhovnikom smo prepovedali politično delo, zlasti ono proti državi. 4. Vlada je pretrgala zvezo med škofi in duhovniki. 5. Obžalujemo zasedbo nadškofijskih palač ter ustavitve uradnih škofijskih listov, ker tako sploh nimamo nobenega glasila. 7. "Duhovniški vestnik" in "Katoliške novice" nista katoliška lista.

8. Cerkev je oropana skoro vseh pravic ter odkrito in prikrito preganjana. 9. Agenti režima so po vseh uradih. 9. Pouk verouka je izven cerkve onemogočen. 10. Večina samostanskih šol je zatrtih, kolikor jih pa je še, so v stalnem strahu in družine otrok silno trpijo. 11. Profesorje in učitelje v šoli silijo, naj oznanjajo marksizem. 12. Vlada se je polastila mnogo cerkvenih poslopij in ukinila duhovnikom plačo. 13. Nadškofijsko palačo je zasedla policija in tako vzela dejansko nadškofu svobodo gibanja in delovanja.

13. Ni pozitivnega odpora Cerkve proti državi, ker te oblika vlade in režima ne zanima, hoče le braniti možnost verskega življenja in družbe po Kristusovem evangeliju. 14. Katoliški kler iskreno želi sporazuma z državo, ki pa mora biti tak, da bo Cerkev mogla svobodno izvrševati svoje poslanstvo v dobro naroda in države; nikakor pa nočejo, da bi Cerkev postala dekla države.

15. Vi verniki dobro veste, da vaši škofje niso kapitalisti in da se Cerkvi v kapitalističnih državah tudi ne godi dobro. 16. Za naš delavski narod odkrito želimo, da bi se organiziral in napredoval, veseli bomo njegovega verskega in socialnega napredka.

16. Reči moramo, da se za-

čenja na čehoslovaškem dobro pripravljeno in načrtno preganjanje Cerkve. 17. Če ne bo prišlo do sporazuma z državo, ker je sklenila na vsak način nadaljevati s preganjanjem, se začenja za vse katoličane ura preizkušnje.

IV. Navodilo škofov duhovnikom.

1. Skupno pastirsko pismo naj se bere pri vseh službah božjih v nedeljo 24. junija. Ne dajte se zbegati nobenim grožnjam. 2. Ne pišite konzistoriju (svetu škofov), ne praškemu nadškofu Beranu. 3. Objavljamo odlok rimske kongregacije sv. Oficija, po katerem so izobčeni iz Cerkve vsi ustanovitelji, člani in sodelavci od vlade ustanovljene "Katoliške akcije" pri nas na českem. 4. Zavrnite "Duhovniški vestnik" in "Katoliške novice", četudi bi imeli odobrenje nadškofijskega ordinariata. 5. Poslušajte novice, ki jih bo javljal za vas vatiškansko radio. 6. Pod cerkvenimi kaznimi ste duhovniki dolžni vztrajati kljub trpljenju.

V. Odgovor vlade na pastirsko pismo in na dogodke. 1. Škofje morajo svoja pastirska pisma poslati v predhodno cenzuro ministrstvu, "da ne bodo razburjali ljudi". 2. Vsak sestanek duhovnikov je treba 3 dni preje naznaniti oblasti. 3. Pastirskega pisma v cerkvah ne smejo brati (Mnogi so bili zaradi tega zaprti). 4. Odpravnika poslov na papeški nunciatuiri v Pragi msgr. Verollinija so na njegovi zadnji poti po Slovaškem ponovno silili, da mora izstopiti iz avtomobila, da bodo naredili preiskavo. 5. Ko je protestiral pri zunanjem ministru zaradi kršitve diplomatske nedotakljivosti, mu je ta tako odgovoril, da je moral izjaviti, da ga ne zadržuje. 6. Prosvetni minister je ponovno pozival škofo, naj ne nadaljuje svojega dela, sicer jih čaka usoda tistih, ki so hoteli preprečiti komunistično revolucijo v febr. 1949. 7. Predsednik vlade Zapotocky je nekaj dni za tem pozival k miru in se odpeljal na Slovesnosti na Slovasko, kjer v začetku julija vsako leto slavijo praznik sv. Cirila in Metoda ter obletnico Hrušove smrti. 8. Romanje nove "Katoliške akcije" na Slovaško so zadnji hip preklicali, in verniki so tamkaj z orožjem v roki branili duhovnike,

da bi jim policija česa ne stori.

VI. 1. Praški nadškof dr. Beran je protestiral pri vladi zaradi zasedbe njegove palače in nadškofijskih uradov. — 2. Duhovnik Fialas, ki je organiziral po nalogu vlade "Katoliško akcijo", je izginil. — 3. Svetovni časopisi so objavili tri odločna pisma, ki jih je pisal nadškof dr. Beran a) Predsedniku republike Gotwaldu 29. aprila, kjer mu oči-

ta krivdo za ponesrečen spozrazum med Cerkvijo in državo in zločinsko postavitev mikrofona v prostor, kjer so imeli škofje na Slovaškem svojo konferenco. b) Pismo prosvetnemu ministru, kjer protestira proti objavi pisem

odpadlih duhovnikov v uradnih listih ministrstva ter c) Pismo prometnemu ministru Pietriju ter predsedniku češke ljudske stranke (nekadja katoliške), kjer mu pove, da je odgovoren za vse odloke, ki jih vlada izda proti Cerkvi.

NOVA OBSODBA KOMUNIZMA

Dne 14. julija je bila objavljena odločba kongregacije sv. Oficija, katero je potrdil papež že 30. junija.

Odločba zavzema zelo odločno stališče do komunistov, njihovih sodelavcev in pomočnikov.

V glavnem določa sledeče:

1. Ni se dovoljeno vpisati v komunistične stranke ali jim pomagati.

2. Ni dovoljeno pisati, objavljati, širiti ali brati listov in letakov, ki učijo ali branijo nauk in delovanje komunistov.

3. Verniki, ki bi zagrešili eno od spredaj obsojenih dejanj, ne morejo prejemati sv. zakramentov.

4. Verniki, ki izpovedujejo, branijo ali širijo materialistični in protikrščanski komunistični nazor, zapadejo s tem dejanjem samo po sebi (brez posebne izjave sv. Cerkve) izobčenju iz Cerkve kot odpadniki.

Po kasnejših razlagah zapadejo izobčenju tudi taki, ki posredno sodelujejo s komunisti. (Ponekod so stranke, ki so zvezane v delovno skupnost s komunisti).

Zaprtilih je vseh enajst katoliških škofov v Rumuniji, ki so prej skrbeli za 1.200.000 katoličanov zah. obreda ter 1.500.000 katoličanov vzhodnega obreda.

Dejansko je konec oblastno dovoljenega delovanja katoliške Cerkve v Litvi, ko so nekaterim škofom delo enostavno prepovedali, druge odpeljali, enega pa ubili.

Generalissimus Čan Kajšek vsak dan eno uro bere sv. pismo in o njem razmišlja. Ni katoličan, ampak član neke protestantske ločine.

Nekdanji drž. poglavar prepovedane družbe Ku Klux Klan v Ameriki je postal katoličan.

Svojevrsten protest proti krivični obsodbi madžarskega primasa kard. Mindzcentyja so poslali švicarskim škofom jetniki v kaznilnici kantona Vaval. Obljubljajo, da bodo svoje trpljenje darovali njemu v tolažbo.

Mednarodni kongres katoliških tiskarjarjev je bil v Rimu.

Umrl je atenski metropolit Damaskinos, ki je bil zadnja leta ministrski predsednik in celo regent. Naslednik mu je nadškof Spiridon, star 74 let, znan kot velik narodnjak.

Svetovni misijonski kongres

bo za sveto leto v Rimu.

Vseučiliški profesor zgodovine na univerzi v Tokio dr. Chikayama je postal katoličan, z njim sta tudi žena in hčerka prejeli sv. krst.

Dvajset akademičark se je spreobrnilo h katoliški veri na univerzi sv. Franciška Ksaverija v New Orleans.

Novo katoliško univerzo za ženske je priznala japonska vlada.

Poljski primas, nadškof v Varšavi, dr. Wiszihinski je ob priliki 950 letnice sv. Adalberta poslal vsem poljskim emigrantom pastirsko pismo, v katerem jih pozdravlja, vzpodbuja k stanovitnosti v tujini in izraža prošnjo, da bi se mogli vsi Poljaki združiti.

Življenje neuških katoličanov v sovjetski coni v Berlinu je silno lepo. Saj prejemajo sv. zakramente verniki, ki že leta in leta niso izvrševali verskih dolžnosti. Duhovščina, ki s kard. Freysingom, berlinskim škofom, zelo reвно živi, kaže veliko gorečnost v pastirstvu. V nedeljo, 17. julija, je papež po radiju lepo govoril vsem berlinskim katoličanom.

Zavetišče za otroke, ki je stalo 10 milij. dolarjev, so zgradili ameriški katoličani; blagoslovil ga je kard. Spellmann.

Križe podirajo v Sloveniji, ker so jim na poti. Tako se je zgodilo v Lipalci in Zaklancu blizu Horjula, in če so informacije točne, so za pogreb pesnika župančiča podrli veliki križ na sredi pokopališča pri sv. Križu v Ljubljani, da "so mogli pogrebci nemoteno spremljati umrlega".

Novi papeški nuncij je imenovan za Belgrad, in sicer

msgr. Sigismund, ki je bil doslej v papeškem drž. tajnistvu v Vatikanu. Dosedanji nuncij msgr. Hurley se je želel vrniti v svojo škofijo v San Augustino v Ameriki.

Mariborski pomožni škof dr. Držecnik je na svobodi in je birmoval po Slovenskih Goricah.

Zdrav je župni uprav. od Sv. Petra v Ljubljani Ivan

Pavlin, za katerega so pred časom poročali, da je zbolel; zamenjali so ga z njegovim stricem prof. Jernejem Pavlinom, ki so ga zaradi živne boleznii odpeljali v bolnico.

Duhovniške smrti v Sloveniji. Tik pred zlato mašo je umrl Peter Janež, župnik v Vodicah na Gorenjskem, kjer je župnikoval 34 let. — V Lovranu pri Opatiji je umrl višji vojni kurat Andrej Nortnik. — V Stari Fužini v Bohinju pa bivši župni uprav. iz Unca Urbanc Franc.

AVELLANEDSKI MAMI V SLOVO

11. julija je za vedno zatisnila oči **✠ Marija Horvat**, rojena Šaruga, stara 61 let, doma iz Pečarovcev v Prekmurju. Pred 21 leti je prišla v Argentino in našla zaposlitev v frigorifiku La Blanca.

Avellanedska mama! Bog ji ni dal lastnih otrok, čeprav je bila dvakrat poročena, toda v svoji neizčrpnosti materinski ljubezni, ki je obsegala najprej vse rojake, potem pa tudi vse bližnje, je zaslužila priimek matere, ker je bila tolažnica, bolničarka, pomočnica vsepovsod, kjer je bilo treba materinske roke v uri bridkosti, trpljenja, bolezni, nesreče, pomanjkanja in žalosti.

Bila je steber slovenske službe božje na Avellanedi, podpornica vsemu dobremu med rojaki, olje miru v uri nesporazumov med njimi; zato je pa bila tudi soglasno izbrana za kumo avellanedske zastavi, za prednico Bratovščine Živega Rožnega Venca.

Ona je bila, ki je skrbela za sveče v kapeli, ki je vabila k maši in verskim svečanostim, ki je od svoje siromaščine žrtvovala hiralcem za sirotišču in pod svojo streho sprejemala brezdomne sorojake.

Tiho in neopaženo je bilo njeno delo, a segalo je na široko in zajelo je vse, katere je poznala, zato so pa tudi k njenemu mrtvaškemu odru, k njeni zadnji poti in ob priliki svete maše zanjo 17. julija prihiteli prave množice ljudi. Mnenje vseh pa je bilo: to je bila ena tistih izvoljenih duš, ki je vedno sejala ljubezen in ki nima sovražnika.

12. julija smo jo spremili k večnemu počitku na avellanedsko pokopališče.

Potrebne obrede je opravil č. g. Hladnik, ki je z ganljivimi besedami opozoril na čednosti, ki so rajnico odlikovale. Za rajno žaluje mož Pavel tukaj, doma pa brat Jožef.

Sveta maša za rajnico bo spet na Avellanedi 14. avgusta ob 16. uri v Manuel Estévez 630.

Na smrt je bil obsojen župnik **Joško Kragelj** na Gorškem.

Zaprlj so p. **Ludovika**, gvardijana v Nazarjih, in p. **Henrika** iz Sv. Trojice.

Obsojene so bile štiri usmiljene sestre, in sicer **Katarina Šterk**, **Marija Smuk**, **Katarina Mihor**, **Julijana Rade**.

Razgnali so redovnice **Magdalenke** v Studencih; s. prednico so odvedli v zapor, ostale redovnice pa zapodili na njihove domove.

Žalno opravilo za pokojnim mariborskim dr. **Iv. Tomažičem** so imeli slovenski rojaki v Celovcu. Rekvijem je opravil celovski škof dr. **Koestner**, in sicer v slovenskem jeziku.

Spominsko proslavo za 20 letnico škofovskega posvečenja ljubljanskega škofa in svojega rojaka dr. **Gregorija Rožmana**, so imeli koroški Slovenci v Celovcu.

Otroci v Sloveniji, ki živijo na drž. letnih kolonijah, ne morejo ob nedeljah k sv. maši, zato dobri otroci sami kljub vsem ugodnostim ne marajo iti na kolonije.

Kapelo v Marijanišču v Ljubljani so spremili v k'no dvorano.

V Litiji je umrl **Jože Šušteršič**, dolgoletni uradnik v škofijski pisarni v Ljubljani, kjer je duhovnikom mnogo pomagala. Priporočamo ga v molitev.

Na veliko nedeljo je zadela kap med slovesno sv. mašo v Mariboru v stolnici upravitelja škof. posestev **Polda Habjančiča**. Sv. zakramente mu je podelil pom. škof.

Med izseljenci

Ljubljanski škof dr. **Rožman** bo obiskal v Juliju po poročilih od tam Slovence v Kanadi, v kasnejših mesecih pa ga pričakujemo v Argentino.

Kanonik **Oman Ivan**, župnik pri sv. Lovrencu v Clevelandu je postal papežev hišni prelat. Gospodu prelatu, gostitelju sedanjega ljublj. škofa, velikemu dobrotniku slovenskih beguncev, saj je predsednik Katoliške lige, častitamo k temu imenovanju kakor tudi k sedemdesetletnici njegovega življenja. Naj mu Bog povrne, kar je naredil dobrega svojim rojakom!

Katoliški dan so priredili katoliški Slovenci v Clevelandu 3. julija. Za govornika so naprosili dr. **Janeza Kraljiča**, kanonika ljublj. stolnega kapitlja in sedanjega profesorja v enem izmed tamošnjih bogoslovij.

Romanje na Marijino božjo pot v Midlandu so priredili slovenski naseljenci v Kanadi na Binkoštno nedeljo. Dušno pastirstvo med njimi vodi misijonar dr. **Kolarič CM**.

Baragov dan je priredila v Ameriki škofija **Marquette**,

kjer je bil Baraga škof. Za sv. mašo je tamošnji škof povabil ljublj. škofa dr. **Rožmana**, pridigal je pa marquetteški škof **msgr. Noa sam**.

Petindvajsetletnico naselitve v Lemontu praznujejo slovenski frančiškani v Ameriki.

Novo maše med Slovenci v Sev. Ameriki so imeli letos:
1. **Alojzj Salotič** v Pueblo; 2. **Edmund Gregorič** v Joliet; 3. **Dobnikar Ivan** v Wankegam; 4. **Bernard Papež** v Elly; 5. **P. Albin Schwab**, benediktinec.

Slovenski akademiki v Španiji so v mesecu aprilu romali k Materi Božji **Pilarski** v Zaragozo. Sv. mašo je imel č. g. **Petek Janez CM**. Ob tej priliki so naši akademiki nastopili na "Centralno evropskem-aragonskem folklorističnem festivalu" obenem s hrvatskimi, ukrajinskimi in poljskimi akademiki.

Prošnja uredništva. Vse rojake izseljence, zlasti č. gg. dušne pastirje, prosimo, da nam pošljejo poročila o verskem življenju in gibanju rojakov. Zelo prosimo tudi za fotografije.

PETELIN NA ZVONIKU

Ko sem bil še majhen, me je dolgo mučilo vprašanje: "Zakaj je na cerkvenem zvoniku petelin? Kako je prišel gori? Kaj tam dela?"

Kolikokrat sem zamišljen stal pred visokim zvonikom podružnične cerkve Sv. Duha. Zame ni bilo lepše stvari kot zvonik, ki hrani v sebi toliko čudes: zvonove, uro, strelovod in pod njim veliko zlato oblo. Kaj neki je skrito v tisti zlati krogli? Dolgo sem mislil, da so notri spravljene klobase in liter vina, kakor na mlaju, na katerega je na žegnansko nedeljo priplezal sosedov pastir in je poleg zlatega tolarja našel gori še par klobas in liter ljutomerčana. Saj je zvonik še višji kot je bil mlaj. Ne vem, kaj bi dal, če bi smel pogledati, kakšno čudo skriva v sebi zlata kroglja!

Nekega dne pa sem opazil gori še drugo čudo: petelina. Še nikoli ga nisem videl na zvoniku. Kar čez noč je prišel gori. Več dni sem si belil glavo z vprašanjem: "Kako je sem si belil glavo z vprašanjem: "Kako je prišel petelin na streho in kaj tam dela?"

Pa se mi je neki dan namah razjasnilo to vprašanje na tak način, da si ga bom zapomnil vse življenje.

Bilo je v prvih jesenskih dneh kmalu po velikih počtnicah, ko smo se otroci vračali nazaj v ljudsko šolo, še vsi razposajeni in navihani.

šli smo proti cerkvi.

Kar zakliče šutekov Karlek in kaže z roko proti zvoniku:

"Poglej, poglej, kako petelin zija!"

Pa res.

Vtaknili smo roke v hlačne žepe, se ustavili in gledali. Nikoli še nihče izmed nas ni videl petelina na zvoniku, da bi zija! Trdno sem bil uverjen, da je imel še včeraj, ko sem ga opazoval, zaprt kljun.

Najbolj objesten izmed nas, Ilijev Franček,

je stopil korak naprej in zaklical proti petelinu:

"Ti, kokot, zapri kljun!"

Petelin se nič ne zmeni.

Tedaj stopi Franček še korak bliže, dvigne pest in zakliče:

"Boš zaprl kljun!"

Petelin še z repom ne pomigne.

To se je zdelo Frančku sila predrzno. Da bi se njemu, ki je bil najmočnejši med šolarji, kdo zoperstavljal!

Segel je v žep, ki je bil nabasan z jabolki, izbral najdrobnejše in ga vrgel proti petelinu:

"Ti, krota ti, boš zaprl kljun!"

Ni zadel.

To ga je še bolj razdražilo.

Mislili smo, da moramo biti s svojim tovarišem enih misli in enih dejanj, zato smo složno napovedovali petelinu na strehi vojsko.

Jabolka, kamenje, kepe iz prsti... vse nam je prišlo prav. Še repa na mežnarjevi njeni. Kar nam je prišlo prej pod roke, je v velikih lokih frčalo proti petelinu.

Zagnali smo bojni krik:

"Zapri kljun, zapri kljun!"

Nekdo je zadel petelina v rep. Zavrtel se je, kljuna pa ni hotel zapreti.

To nas je ujezilo, da smo še z večjo ihto napadali petelina.

Tedaj je v šoli za zvonikom zacvenketal. V oknu šolskega upravitelja smo zagledali veliko luknjo.

Mesto v petelina, je priletel kamen v okno.

Kot na povelje smo izpustili bojno orožje iz rok. Zbežati pa nismo mogli več, ker se je za luknjo v oknu prikazal strogi obraz gospoda upravitelja.

Kar skozi razbitino je stegnil svojo koščno roko in zaklical:

„Sem!“

Sklonjenih glav smo šli proti šoli. Zdelo se mi je, da se petelin na zvoniku kikirikajoče smeji naši nesreči.

V hipu smo vedeli, da nam grozi trojno gorje:

Neusmiljeni tepež v šoli. Kamor je padla upraviteljeva palica, si si lahko tri dni tipal klobase.

Tudi doma ne bo brez kazni, ker se bo oče znesel radi tistih dinarjev, ki jih bo moral dati za upraviteljevo šipo.

Pa to dvoje naj bi še bilo. Ampak grenko spoznanje, da je danes petek, dan, ko pride v šolo g. katehet. To nas je bolelo huje kot karajoča upraviteljeva beseda in tistih pet debelih klobas, ki jih je vsak prejel. Vedeli smo, da g. katehet nima palice, da niti z roko ne tepe, da ne daje klečat, niti ne lasa, ampak je tako silno žalosten, če nismo pridni, in tako tih, da nas v dno duše boli.

Gospod katehet Matevž bodo danes spet žalostni. Ta misel nas je strašno bolela.

S strahom smo čakali med odmorom druge ure.

Zvoni.

Gospod Matevž vstopijo.

Že iz obraza smo jim brali, da vse vedo.

„Hvaljen Jezus!“ pozdravimo.

Molimo molitev k Sv. Duhu, se pokrižamo in vsedemo.

G. katehet vzame počasi notes iz žepa in bere naša imena. Njegove tihe besede skelijo huje kot palica.

Eden za drugim smo vstajali in šli pred prvo klopo.

„Zakaj ste metali kamenje v cerkvena okna?“ je vprašal čisto tiho.

Vsi molčimo.

„Zakaj ste metali kamenje v cerkvena okna?“ je ponovil glasneje.

Spet vse tiho.

„Tako! Niti odgovoriti mi ne marate“, nas je bičala njegova beseda.

Ribičev Ferdo, ki je bil ministrant, je izmumljal, da nismo v okna metali, ampak v petelina na zvoniku.

„Zakaj ste metali v petelina?“ je hotel vedeti.

Jerinovemu Tomažeku je kar sama ušla beseda:

„Ker tako grdo zija in ker ni hotel zapreti kljuna!“

Tedaj se je nekaj čudnega zgodilo.

Gospod Matevž se je namah obrnil od nas in hitro stopil proti oknu. Zakril si je obraz z robcem. Mislili smo, da je šel gledat na zvonik, če ima petelin res odprt kljun. Dolgo je stal pri oknu. Bili smo v silnih skrbeh, če morda dobri gospod ne joka radi naših grehov, ker ima robec čisto pod očmi.

Čez nekaj časa se je obrnil, še ves rdeč v obraz, in je dobrodušno dejal: „Sedite, otroci, saj ste bili že kaznovani!“

Takrat nisem vedel, pozneje pa sem prišel na to, da se je moral takrat gospod katehet silno smejati naši neumnosti.

Potem je začel g. Matevž silno prijazno in dobrodušno govoriti o molitvi.

„Vidite, otroci“, je dejal, „mi se moramo od petelina na strehi učiti lepih naukov, ki nam jih daje. Zjutraj se zgodaj zbuditi in kličeti k molitvi in delu. Potem ima ves dan na zvoniku odprt kljun in nas opozarja, da moramo tudi mi imeti usta vedno odprta za božjo hvalo in molitev!“

Ko sem šel tisti dan iz šole, sem se odkril tudi pred petelinom na zvoniku.

Od Kapele sem je potegnil severni jesenski veter in zasukal petelina. Zdelo se mi je, da mi je prijazno pomahal z repom.

JANKO MERNIK

Opozarjamo vse slovenske starše, ki imajo še nebirmane otroke, naj jih čim prej začno pripravljati na prejem tega zakramenta svete birme, ki ga bo po vsej verjetnosti v mesecu oktobru letos slovenskim otrokom delil naš vladika dr. Gregorij Rožman v Buenos Airesu.

Lepo prosimo vse naše naročnike, ki ne mislijo hraniti celega letnika „Duhovnega življenja“, da odstopijo naši upravi 1. in 2. številko, s čimer nam bodo omogočili pridobiti listu še nekaj novih naročnikov za celotni tekoči letnik. Prosimo tudi za 1. in 2. zvezek „Katoliških misijonov“ (to je 1-2 in 3-4 števec.). Zelo bomo hvaležni.

Naročniki boste v tej številki opazili papir za spoznanje slabši, ki pa je kljub temu znatno dražji od prejšnjega, lepšega, ki ga v Argentini sedaj ni mogoče dobiti.

CERKVENI VESTNIK

POSEBNE VERSKE PRIRE- NITVE ZA TA MESEC

1. Žegnanje na Belgrano bomo imeli 21. avg., ko se spominjamo prve obletnice, odkar imamo sv. mašo v salezijanski cerkvi. Dopoldne ob 10.15 bo peta sv. maša. Nabirko v cerkvi bomo to nedeljo poklonili kot poseben dar salezijancem, katerim smo resnično hvaležni za veliko njihovo naklonjenost.

2. Obnovo posvečenja Slovencev iz Buenos Airesa in okolice Marijinemu Brezmadežnemu Srcu bomo imeli 21. avgusta ob štirih popoldne v cerkvi Medalla Milagrosa (Čudodelne svetinje), ki stoji na Curapaligue 1185.

a) Pripravili se bomo z devetdnevno po družinah, pri kateri bomo molili v sledeče namene: 1. dan: Za naše družine, 2. dan: za naše domače in domovino, 3. dan: za papeža, naše škofe in duhovnike, 4. dan: za našo mladino, 5. dan: za naše pokojne, 6. dan: za beatifikacijo škofa Slomška in Barage, 7. dan: za naše sovražnike, 8. dan: za rešitev sveta pred komunizmom in za mir ter zmago sv. Cerkve. 9. dan za zedinjenje in misijone. — Vsak dan boste odmolili posebno molitev, ki jo boste v ta namen dobili. Lepa prilika je, da v tej devetdnevni poglobite in obnovite molitev sv. rožnega venca. — Zadnji dan devetdnevnice v soboto obnovite po družinah posvetitev Vaše družine Marijinemu B. Srcu. Ob tej priliki ustoličite v svojih stanovanjih podobo Brezijske Marije, ki jo je tako lepo naslikal slikar Koritnik in jo imamo v cerkvi na Belgrano in v lujanski baziliki. Konija te podobe je odlično večbarvno delo in se dobi v pisarni "Duhovnega življenja" na Víctor Martínez 50. — Prejmite tekom devetdnevnice sv. spoved. posebno priliko boste imeli v soboto po vseh cerkvah, kjer so slovenski duhovniki v mestu in v okolici; to pot bo prilika tudi v Lanus in Montegrande, kjer redno ni slov. duhovnika. Spovedovanje v Montegrande je od 4—6 zvečer.

V San Justo bo v ta namen maša za Slovence, ki žive v tej župniji ali v okolici, 14. avg. ob 8.15. Pred mašo prilika za spoved.

b) Posvetitev sama bo v nedeljo ob 4 popoldne. Najprej bomo molili del sv. rožnega venca, da se zberete, nato bo govor in pete litanije. Po litanijah bomo molili papeževo posvetilno molitev, ki jo boste dobili v roke, in jo vsi glasno skupaj z duhovniki molite. Pri vsej pobožnosti bo ljudsko petje, ki bo lepo, če boste vsi peli. Vsak udeleženec bo dobil zase in za svoje drage slovensko čudodelno svetinjo.

Dohodi do cerkve "Medalla Milagrosa": Iz Primera Junta z omnibusom 154 in kolektivom 103. izstopite na križišču Quirno Costa in Curapaligue, nato dva kvadra po tej ulici. Iz Liniersa vozi 157 tudi tod. Iz Plaza Mayo omnibus 122 ter tramvaj 44. Iz Retira kolektiv 37; izstopiš na križišču Asamblea in Emilio Mitre.

KOLENDAR ZA AVGUST:

1. Ponedeljek: Vezi sv. Petra
2. Torek: Porcunkula
4. Četrtek: Sv. Dominik
5. Petek: Marija Snežnica
6. Sobota: Gospodovo spreminjenje

7. Nedelja: Deveta bin- koštna

Ev.: "Jezus joka nad Jeruzalemom"

9. Torek: Sv. Janez M. Vianey, zavetnik dušnih pastirjev. Molimo zanje!
10. Sreda: Sv. Lavrencij, diakon. Dobrotnik revežev
13. Sobota: Sv. Janez Berhans. mladinski svetnik

14. Nedelja: Deseta pobin- koštna

Ev. "Farizej in cestinar"

15. Ponedeljek: Praznik Marijinega Vnebovzetja, zapovedan. Služba božja na Belgrano kakor navadno
16. Torek: Sv. Rok, zavetnik zoper kužne bolezni. Priporočimo mu svoje zdravljenje
20. Sobota: Sv. Bernard, ust. cister. reda

21. Nedelja: Enajsta pobin- koštna

Ev. "Jezus ozdravi gluho-nemega"

- Žegnanje na Belgrano. Obnova posvečenja Marinemu B. Srcu ob 4 v cerkvi Medalla Milagrosa, Curapaligue 1185
22. Ponedeljek: Praznik Brezmadežn. Srca Marijinega
24. Sreda: Sv. Jernej, apostol

28. Nedelja: Dvanajsta pobin- koštna

Ev. "Usmiljeni Samarijan"

29. Ponedeljek: Obglavljenje sv. Janeza Krstnika

30. Torek: Sv. Roza Limanska, zavetnica Južne Amerike

Shod Bratovščine Živega Rožnega venca na Paternalu bo 7. avgusta ob 16. Ob 15. uri pa se vrši seja odbora. Oboje na Paz Soldan 4924. Seja Bratovščine za Avellanedo bo pa 28. avgusta.

Svete maše: Na Avellanedi

7. avg. za Martin Matoš, 14. avgusta za Marijo Horvat z žalnico, 21. avgusta za Karlo Kumar, 28. avgusta za Ano Ozvald z žalnico; na Paternalu bo 15. avg. sv. maša za Ivana Furlan ob 10. Molitve na Paternalu 7. avgusta ob 16. uri, na Avellanedi 28. avg. ob 16. uri.

Krščeni so bili:

1. hčerka Vinka Fucko in Cilke Cajzek; 2. sinček Emila in Marije Kužnik; 3. Marijan Anton, sin Antona Oblak in Pepce Rojc; 4. sinček Dovjaka Franca in Martine; 5. hčerka Janeza in Anice Vovk; 6. Ana Marija, hči Janeza in Marije Brolih; 7. hčerka Janeza in Kristine Jelenc; 8. in 9. dvojčki v družini Luke in Ane Grintal, Janez in Mihec; 10. Jožef, sin Franca in Frančiške Triler; 11. Milan, sin Janeza in Marije Triler; 12. hčerka Janeza Brula in Vladke Vitrih.

Poročili so se: Anton Jakše in Turk Marija; Gorazd Hotimir in Sonja Peršič; Silvo Lipušček in Ljuba Kocjan.

Umrli so: 1. Miha Grintal; 2. Milan Triler; 3. Jože Zaletel v Comodoro.

Smrt v domovini: V Breginju Katarina Tonkli, mati č. g. Štefana Tonkli, člana konzorecija "Duhovnega življenja". V Moravčah je umrl g. Franc Novak, oče dveh naših duhovnikov v begunstvu, č. g. g. Franceta župnika iz Rakeka, sedaj v Dolores ter Štefana, sedaj v Nueva Galia.

Pismo iz Pabunuria. Pišete, da imate tam duhovnika in da imate vsako nedeljo slovensko mašo. Pozo zahvalite za to in noviče Vašemu gospodu, naj veliko molijo za svoje sobote v domovini, ker tukaj nič ne vemo, kaj se bo zgodilo in se bojimo, da bo kmalu vse možnike proč odneslo in ne vemo, kaj bo potem z nami, ko ne bomo več imeli nobenega duhovnika.

Častna dolžnost

vsakega naročnika je, da čim prej plača naročnino! Zelo neolikanega se izkaže, kdor s plačilom brez potrebe odlaš!

VSEBINA 8. ŠTEVILKE:

Pričujoča številka (ki smo jo radi obilice lepega gradiva spet morali pomnožiti za osem strani, tako da šteje 40 strani) je posebej posvečena Brezmadežnemu Srcu Marijinemu in pa Sveti Ceciliji, o kateri bomo koncem avgusta v Buenos Airesu gledali lepo duhovno igro. Dr. Filip Žakelj nas najprej pouči, kako je treba počastiti "Brezmadežno Srce" s posvetitvijo. Jože Petrič piše o lepoti čistosti, ljubezni in mučeništva, kot se nam kaže v igri "Sveta Cecilija". O teh treh, za nas tako važnih krepostih razpravljajo Gregor Mali, Košiček in Alojzij Košmerli v člankih "O, kako lep je čist rod", če bi ljubezni ne imel, nisem nič" in "Kri mučencev — seme kristjanov". Nato prelat dr. Odar razpravlja o nad vse perečem vprašanju "Cerkev in država v našem času", v članku, katerega drugi del priobčimo prihodnjič. Nič manj sodobno ni vprašanje, kaj svet danes razume pod pojmom "Demokracija", o čemer pod katoliškim socialnim vidikom pojasnjuje dr. Ahčin. V naslednjem so kratko ocenjene "Tri nove slovenske knjige" verske vsebine, od katerih sta dve že izšli, ena pa je v tisku. Dr. Hanželič nadaljuje z razpravama "Pomen družinske vzgoje" in "Moč volje, psihologija in Bog". Sledi drugi del odstavka iz dr. Ušeničnikove "Knjige o življenju" v španskem prevodu "El materialismo" in to pot kar pet strani romana "Kar je Bog združil". Pod zaglavjem "Iz življenja Cerkve" prinašamo pred vsem pregled tega, "Kaj se godi s katoliško Cerkvijo na čehoslovaškem" in "Po širnem svetu" ter pogledamo še, kaj je kaj novega "V domovini" in "Med izseljenci". Mernik objavlja "Za naše male" prijetno črtico "Petelin na zvoniku" in "Cerkveni vestnik" zaključiti to obsežno številko.

DOMOV SI ŽELI MARIKDO!

Tja daleč ne moremo, tukaj pa nam je sedaj dana možnost, da si vsak rojak preskrbi nov dom v slovenski vasi!

V Lanus Oeste, Santa Fe 6000, v bližini Cementerio de Lomas, 10 km od Plaza de Mayo, 4 kvadre od tramvaja št. 53, v krasni legi, zdravem ozračju, med ulicami Hornos, Guido Spano, Del Plata in Marmol je še 6 ha zemlje, kjer dobite krasna zemljišča poljubne velikosti od 200 do 550 m površine po kakih 13 pesov za meter, polovica na takojšnje odplačilo, ostalo v enem letu. Prav mimo bo tekla podaljšana Avenida General Paz, za katero so načrti že gotovi.

Prijavite se ob nedeljah od 12 do 13 na Victor Martinez 50 ali pa pri g. Hladniku na Pasco 431 (telefon 48-3361) ob sobotah od 15 do 17 ure.

Vložiti je treba 10 % kupnine kot predujem.

Tamkaj je v slovenskih rokah sedaj že 7 ha zemlje (150 parcel). Stavbena zadruga se pripravlja, da bo sodelovala pri gradnji te slovenske naselbine.

Janez Hladnik

"LA VIDA ESPIRITUAL"

VICTOR MARTINEZ 50, BUENOS AIRES, ARGENT.

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

Z DVOMESEČNO PRILOGO KATOLIŠKI MISIJONI

CORREO
ARGENTINO
SUC. 19

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560

Uredniki: Hladnik, Lenček, Orehar. Upravnik: Lenček. — Celoletna naročnina 10 pesov, s prilož 18 pesov; v USA 3 dol., s pril. 5; v Kanadi 4 dol., s pril. 7; v Chile 100 p., s pril. 200 p.